

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bikabérbázis).
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XXI. évf. 23. sz. 1944. január 29 szombat

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

ANGLIA KÖVETELÉSEKET TÁMASZT SPANYOLORSZÁGGAL SZEMBEN

Német nyilatkozat a Bulgáriával kapcsolatos idegháborúról ~ A lengyel-orsz határviszály újabb fejleményei: Molotov ragaszkodik a Curzon-vonalhoz, Moszkva becsapta a további tárgyalás ajtaját ~ A kis nemzetek üljenek össze értekezletre, javasolja Jalcsin török képviselő Bolgár városok kiürítése ~ Újabb brit légitámadás Berlin ellen, a légvédelem 34 gépet lelőtt

Véres harcok Leningrádtól délnyugatra

Nemcsak a harcsteren, hanem a diplomáciai fronton is folyik a nagy küzdelem. Az angolszás szövetségesek most egymásután gyakorolnak diplomáciai nyomást az eddig semleges magatartást tanúsított államokra. A diplomáciai nyomáshoz csatlakoztak az úgynevezett idegháború eszközei, a sajtó és a rádió keresztül. Argentinával már el is érték céljukat. Most Spanyolország került sorra. Már napokkal előbb jelentették, hogy a brit kormány „drasztikus” gazdasági szankciókkal fenyegette meg Franco tábornok kormányát, ha politikáját meg nem változtatja a brit kormány üzenetével. Alha herceg londoni spanyol nagykövet még útban is van Madrid felé, Washingtonban pedig hivatalosan közölték, hogy az Egyesült Államok február 1-től kezdve megszüntetik a Spanyolországba irányuló petróleumszállítást, mert újabb vizsgálatai tárgyává teszik Spanyolország általános magatartását a háborúval kapcsolatban.

Újabbán Stockholm át érkezett MTI-jelentés szerint Londonban érdeklődéssel várják a Spanyolország és Anglia közötti viszony további kialakulását. Most már egyre szilárdabb alakot öltnek azok a híresztelések, amelyek szerint a brit kormány bizonyos lépéseket tesz, hogy Francot a tengellyel való szakításra bírja. A politikai helyzet kiéleződését várják és az angol sajtó egyre élesebb hangja úgy látszik azt jelenti, hogy Nagy-Britannia és Franco Spanyolországa között mind a diplomáciai, mind a gazdasági kapcsolat megszakítására sor kerülhet.

Eden nemrég magához kérte a londoni spanyol követet és most az az általános vélemény, hogy Eden tájékoztatta a spanyol követet Nagy-Britannia ama kívánságáról, hogy Spanyolország Argentínához hasonlóan szakítsa meg a tengellyel való kapcsolatait és mindenekelőtt hívja vissza a még mindig Oroszországban harcoló kék hadosztályt. A spanyolokat azzal is vádolják, hogy részben felelősek a Dél-Amerikában keletkezett nyugtalanságért. A londoni spanyol követ a közeljövőben Spanyolországba utazik, hogy beszámoljon Franco tábornoknak a brit követelések részleteiről.

Az „Evening Standard” jelen-

tése szerint a britek megállítottak több spanyol hajót, amelyek útban voltak Dél-Amerika felé. A lap szerint a hajók a „Navicert” kiállítás után hadianyagot vettek fel. A lap továbbá azt írja, hogy a brit kormány ismét igyekezett rábírní a spanyol kormányt arra, szüntesse be ellenséges magatartását a szövetségesekkel szemben, mert ez a magatartás veszélyeztetné Spanyolország Dél-Amerika felé irányuló hajóforgalmát. Több spanyol hajót a gibraltári kikötőbe kísérek be.

Bulgária

is az úgynevezett idegháború központjába került. „A szövetséges kormányok — írják londoni jelentés alapján a svájci lapok — „komoly” figyelmet fordítottak Bulgáriához, hogy amennyiben továbbra is támogatja Németországot, nem vonja vissza csapatait a megszállt területekről és nem teszi le a fegyvert, „a leszámlálás napján” őt is Németország segítő-ársaként tekintik.”

A berlini Wilhelmstrassen — mint onnan jelentik — megállapították, hogy az ellenség részéről jött kísérletek, hogy Bulgáriát terrorttal és ellenséges hírveréssel befolyásolják, meggyőzték a bolgár kormányt és a lakosság szilárd magatartásán. Ez az egyértelmű magatartás, amely az egész bolgár nép igazi véleményét visszatükrözi, világosan kijűnik a bolgár parlament csütörtöki üléséből, amely kifejezetten túlhaladta, hogy Bulgária tráciai és macedóniai területeit meg fogja tudni védeni — hangoztatják a berlini Wilhelmstrassen.

A keleti fronton

továbbra is Leningrád és az Ilmen-tó között, valamint a Bug térségében folptak a legsúlyosabb harcok. A tizenkét nap óta tartó leningrádi offenzíva során a szovjet csapatok óriási vérvesztésükk ellenére mindössze mintegy 67—100 km-nyi terület tudtak csak nyerni. Tegnap a szovjet csapatok elérték Volchovot, amely mintegy 60 km-nyire van az észak határtól, a krasznogvardejszk-narvai vasútvonal mentén, azonkívül a Leningrádtól délkeletre fekvő Toznót, amely a leningrád-moszkvai vasút mentén fekszik. Heves harcok folytak Luga pályaudvarának

birtokeért is, azonkívül Vinnica és Kriszljnovka térségében, ahol a németek páncélos erők bevetését, vel újabb sikeres ellentámadásokat intéztek az oroszok ellen.

A keleti katonai helyzet tájékozott német katonai körök jelentése szerint alig változott. A keleti arcvonalnak ezidőszerint két súlypontja van. Az egyik az Oranienbaum—Leningrádtól délre az Ilmen-tóig, a másik Cserkaszki térsége. A nyáron megindult orosz offenzívához viszonyítva elsősorban a szovjet által kitűzött cél szempontjából a mostani hadműveleteket német katonai részről helyi jellegűnek minősítették. Ma célkitűzésében a szovjet sokkal szerényebb. A Cserkaszki szakaszon végrehajtott támadásaival a Onyep közepes folyására támaszkodó német arcvonalat szeretné megintatni, de támadásai kemény küzdelmek után meghiúsultak. Itt a harcok még folyamatban vannak. A németek Ejelaja Czerkonnál is felfogták az ellenség támadását. A közelmúlt harcainak gyűjtőpontjaiban jelentősebb harcok tevékenység nem fejlődött ki. Különösen áll ez Novgorod-Volinszkra Vitebszke és Nevelre.

Olaszországban

sem állott be lényegesebb változás, a netunoi arcvonalon sem. Komoly harcok még mindig nem fejlődtek ki.

A gázháború

kérdése újból felvetődött, habár ez ismét csak a propaganda és idegháború jelenségeit tartalmaz. Morrison brit belügyminiszter az angol alsóház ülésén egy kérdésre adott válaszában kijelentette, még mindig fennáll a lehetőség, hogy a németek gázbombákat használnak Anglia ellen. Ezzel kapcsolatban hivatkozott Churchillnek 1942-ben elhangzott figyelmeztetésére, amely szerint „Anglia csak akkor kezd meg ennek a fegyvernek a használatát, ha a németek már alkalmazták, ebben az esetben azonban Németország belsejébe viszik a gázháborút.”

A kis nemzetek jogainak

megvédésére most hangzott el az első életrevaló gondolat. Jalesin képviselő, neves török közíró a „Tanin” című lapban azt a gondolatot veti fel, hogy a kis

nemzetek üljenek össze értekezletre. Mai helyzetük valóban nem ragyogó. Fegyverrel nincs módjukban megbirkózni a nagyhatalmakkal, így nincs más erejük, mint a nemzetközi közvélemény támogatása, Kongresszusra kellene tehát összehívniük és kimondaniok, hogy elképzelésük szerint hogyan kell újjárendezni a világot. Elgondolásaikat azután a világ közvéleménye elé terjesztenék. A kis nemzetek kongresszusának határozatai megmozgathatják az angolszás országok közvéleményét is az Atlanti Chartában lefektetett elvek maradéktalan alkalmazása érdekében. Lehetetlen elgondolni, hogy a szabad országok sajtója érzéketlen maradjon a kis nemzetek kívánságaival szemben — hangoztatja a török képviselő, kiről érdemes feljegyezni, hogy angol kapcsolatairól ismert.

A lengyel-szovjet viszály

nem csekély bonyodalmakat von maga után. A „Basler Nachrichten” tudósítója úgy véli, hogy Eden külügyminiszter alsóházi nyilatkozatát a lengyel kérdésről a Cordell Hull amerikai államtitkárnak adott orosz válasz közzétételével előtette meg. A valóság az, hogy a brit kormánynak tudomása volt Oroszország elutasító válaszáról, mielőtt Eden külügyminiszter megtette alsóházi nyilatkozatát. Eden nyilatkozatának Londonban a legnagyobb fontosságot tulajdonítják.

A svájci lap levelezője rámutat arra, hogy Moszkva egyelőre becsapta a további tárgyalás ajtaját, bár elhatározását udvarias formában tette közzé. Nagy feltűnést kellett egy londoni vezető szovjet személyiség nyilatkozata: „Ha az angolszások területi változásokat nem ismernek el — mondotta —, akkor ez az ő dolguk, idővel majd belenyugosznak a tényekbe. Hiszen évekig tartott, amíg bennünket mint kormányt ismertek el, különösen az amerikaiak, de végül mégis csak megtették. Lehetséges, hogy évekig fog tartani, amíg elismerik a területi változásokat, de végül kénytelenek lesznek megtenni ezt a lépést is. Ráérünk és várhatunk.”

Ez volna tehát az orosz álláspont — jegyzi meg a „Basler Nachrichten” tudósítója. Londoni politikai körökben azonban hangsúlyozzák, hogy London bizonyára Washingtonnal egyetértésben Eden

alsóházi nyilatkozatával világosan megmondta Moszkvának, hogy „eddig és nem tovább”.

Londoni jelentés szerint Molotov kijelentette, hogy Szovjet-Oroszország szívesen elfogadja Nagy-Britannia és az Egyesült Államok részvételét az ellentétek megtárgyalásában. Azonban a szovjet kormány csak két feltétel mellett hajlandó leülni a tárgyalóasztalhoz. Az első az, hogy a lengyel kormány elfogadja a Curzon-vonalat a határkérdések tárgyalásának alapjául, másodsor, hogy a menekült lengyel kormány összetétele olyképpen változzék meg, hogy a szovjet kormány iránt barátságosabb érzelmű lengyel kormány lépne előtérbe.

A „Svenska Dagbladet” new-yorki értesítése szerint a Szovjet-Únió magatartása azt látszik igazolni, hogy Moszkva lengyel kormányt akart létesíteni, amely azután a szovjet érdekeit támogatná és folytatná a tárgyalásokat Moszkvával.

A finn sajtó

az orosz-lengyel határkérdésben az amerikai közvetítés elutasításával és Eden nyilatkozatával foglalkozik. Az „Uusi Suomi” megállapítja, hogy az oroszok és angolszások között kétségtelenül súlyos ellentétek vannak Kelet-Európa területi rendezése tekintetében. Eden kijelentése azonban más szempontról is figyelmet érdemel. A brit külügyminiszternek az a megállapítása, hogy a háború alatt nem ismernek el területi változásokat, nem vonatkozik az ellenséges államokra, amelyekkel szemben a feltétel nélküli megadás követelménye továbbra is érvényben marad. A „Suomen Socialdemokratit” szerint Eden nyilatkozatából kétségtelenül az olvasható ki, hogy Anglia és a szovjet között a lengyel határkérdésben megoldhatatlan ellentétek merültek fel. De az is lehet, hogy ez a feltevés teljesen helytelen, nevezetesen azért, mert a nyilatkozat szerint

Este fél 9 óráig!

a határkérdés eldöntésénél az érintett államok szabad beleegyezését emlegetik. Ez a lehetőség könnyen valóra válhat, ha a jelenlegi lengyel kormányt olyannyira megvál-

toztatják, hogy az új összeállításban hozzájárul az orosz követelések teljesítéséhez. Ebben az esetben az angol kormány hozzájárulhat a területi változásokhoz, az illetékesek szabad beleegyezésére hivatkozva.

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnok-sága közli:

Súlyos védekező harcok Kercs-nél és Perekopnál, ahol a bolsevisták tegnap ismét támadtak, valamint Cserkaszitól délnyugatra és Pelaja Cserkovtól délkeletre még tovább tartanak. Az ellenséges támadásokat visszaverték, ahol a bolsevisták némi területnyereségre tudtak szert tenni, azt súlyos ember- és anyagvesztésekkel kellett megfizetniük.

Zsaskofftól délnyugatra és Pogrebisétől délnyugatra támadó csapataink további területet nyertek, erős ellenséges ellenállással szemben a további ellenséges erőket, valamint 115 páncélcsoport elpusztítottak.

Novográdvólinszk vidékén a szövjet több erősebb támadása megüszült.

A Pripjet és a Berezina között tegnap is megüszülték súlyos harcokban a bolsevisták minden áttörési kísérletét.

Az Ilmen-tóltól északnyugatra és Leningrádtól délre eső területeken az elhárító esata fokozott erővel tart tovább. Ezekben a harcokban a kelet-poroszországi 61. gyalogos hadosztály Krappé vezérőrnagy vezetésével és a 658. éjsz. önkéntes zászlóalj Rebanek őrnagy vezetésével különösen bevált. A

keleti arcvonalon tegnap összesen 234 ellenséges páncélcsoport semmisített meg.

A déljárai arcvonal nyugati szakaszán az ellenség több helyi támadása összeomlott a német tüzéség összefogott tüzeiben, míg csapataink ellentámadásai a legutóbbi napok néhány betörési helyét eltávolították, sok foglyot ejtettek.

Az adriai tengerparton az ellenség többször megismételt felderítő előretörései sikertelenek maradtak.

A Rómától délre fekvő partraszállási hídfőnél tegnap mindkét részről élénk felderítő és rohamcsapattevékenység folyt. Egyes szakaszokon megüszült a páncélcsoportok támogatott ellenséges támadások. Tüzérségünk ellenséges készletét állásokat, valamint újabb kirakodásokat hatatosan lött.

A légi erő éjjel-nappal folytatta támadásait az ellenséges partraszállító hajóhad ellen. Megrongált 34.000 tonnátartalmú kitévő szállítóhajót, részben súlyosan és egy 1000 tonnás partraszállító hajót elsüllyesztett. Az itáliai és a délfranciaországi területek felett január 27-én 22 ellenséges repülőgépet pusztítottak el, ezek közül nyolcat a haditengerészeti légvédelmi ágyú lőttek le. (MTL)

Ujabb légitámadás Berlin ellen

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A brit repülőek tegnap este a városokra kedvező időjárási viszonyokat újból felhasználták arra, hogy a birodalmi főváros ellen, megfélemlítő támadást hajtsanak végre. Alacsony, zárt felhőtakaró mellett sok ellenséges repülőgép Nagy-Berlin területe felett átrepült és különböző városrészekre repesz-, akna-, gyújtó- és foszforos gyújtóbombákat dobott le. Károk keletkeztek. Különösen a sűrűn lakott városrészekben és kulturá-

lis épületekben.

A lakosságnak veszteségei voltak. Noha az elhárítás számára a feltételek nagyon nehezek voltak, az eddigi jelentések szerint 23 ellenséges bombázót lőttek le.

Néhány zavaró repülőgép bombákat dobott Nyugati-Németország határvidékén.

Stockholm, jan. 28. Mint az angol hírszolgálat a hivatalos közlemény alapján jelenti, a péntekre virradó éjszaka Berlin ellen támadást végrehajtó gépek közül 34 nem tért vissza. (MTL)

Búvárhajó háború

Az ellenséges utánpótló forgalom elleni küzdelemben a német búvárnaszádok az utóbbi napokban 51.500 tonna tartalmú kitévő hét gözöt és négy rombolót süllyesztettek el. E hajók legnagyobb részét kemény harcban egy Mur-

manszk felé haladó és rendkívül erősen biztosított hajókisérőből lőtték ki, amely repülőgépeket, páncélcsoportokat és sok más hadianyagot vitt a bolsevisták számára. (MTL)

Véres harcok Leningrádtól délnyugatra

Berlin, jan. 28. Az Interinf jelenti a keleti arcvonal középső és északi szakaszán folyó harcokról:

A Pripjet és a Berezina között a bolsevisták folytatták nagyszabású akciójukat és igyekeztek a német biztosítási vonalat átútni. A német kötelek elváltása azonban megfosztotta őket említésre

mélő eredményektől.

Leningrádtól délnyugatra a szövjet fenntartotta nyomását. Itt véres harcok fejlődtek ki. A fokozódó nyomásra e területen Volosovot és Tosznov romjait a németek elhagyták. Ezzel szemben a vasútvonal többi része egészen a Volchov tülso partjáig változatlanul német kézben van.

Mire készülnek az oroszok a finn öböl partvidékén

Helsinki, jan. 29. (MT) A Kauppalehti, stockholmi értesítő alapján jelenti, hogy két orosz esatahajó bombázta a német állásokat és a Narvába vezető utat a finn öböl partján. Ebből arra következtetnek, hogy az oroszok a finn öböl déli part-

vidékén ugyanolyan párhuzamos hadműveleteket kezdenek, mint az angolok az olasz partvidékén. Ebben az esetben elsősorban Narvát fenyegetni vesztély, ami együtt járna a németek északi utánpótlásának megzavarásával.

Védeni fogják a Rómába vezető utakat

Bern, jan. 28. Mint a Tribune de Geneve tudósítja Chiassóból jelenti, az olasz sajtónak azt a kijelentését, hogy Rómát védeni kell, úgy kell értelmezni, hogy védeni fogják a Rómába vezető utakat. Nem arról van szó tehát, hogy minden házat kísérőddé alakítsanak át.

Róma, jan. 28. (Interinf) A Nettuno arcvonalon lejátszódó eseményeknek még ma sinés említésméltó nyoma Róma életé-

ben, Róma lakossága alig-alig vesz tudomást arról az élénk légi tevékenységről, amely az olasz főváros környékén tapasztalható. A tanítás az utóbbi napokban tovább folyt. Róma színházai továbbra is zárva vannak. A mozik első előadása gyakran délelőtt 10 órakor kezdődik. Az első napok általános feszültséget nyugodt és bizakodó hangulat váltotta fel.

Csütörtökön légiriadó volt Bukarestben

Bukarest, január 28. Bukarestben csütörtökön 2 óra 40 perctől 3 óra 35 percig tartó légi ri-

adó volt. Ellenséges repülőgépek nem közelítették meg a román fővárost. (MTL)

Több bolgár várost kiürítettek

Szofia, január 28. (MTL) A bolgár kormány elrendelte Plevén, Plovdiv, Hussze és Burgasz vidéki városok kiürítését. Az intéz-

kedési a légi veszéllyel indokolja. Az illető városok kiürítése befejezéséhez közeledik.

Ujabb bolgár rendszabályok

Szofia, jan. 28. A Nemzetközi Sajtó Tudósító Jelenti: Az angol-szász légitámadások után előállt helyzet, valamint a nagyobb városok részleges kiürítése további kormányintézkedéseket tett szükségessé. A kormány elrendelte többek között, hogy a fizetésekot úgy a köz-, mint a magántisztviselők részére februárban nem visszamenőden, hanem előre kell folytatni. A polgári mozgósítást a földművelésügyi minisztérium tisztviselőire is kiterjesztették. A szófiai egyetem

tanácsa a februárra kitűzött vizsgákat áprilusra halasztotta. A varnai kereskedelmi főiskola azonnali hatállyal beszüntette az előadásokat és csak a nyáron nyílik meg újból. A megkezdett felvételek beszámítják.

Az 1944-45 gazdasági évre felszabadították a sertéshúst és sertésszirt. Mindkét árucikk szabadon lesz vásárolható. Rekvirálások nem lesznek többé. A kormány reméli, hogy ily módon sikerül növelnie a sertéstenyésztést.

Tilos a sztrájk Amerikában, mert fontos katonai események küszöbén állnak

Miami, jan. 28. (Bud. Tud.) Az amerikai munkás szervezetek vezetői felszólították a szervezetek 6 és félmillió tagját, hogy szigorúan tartsák be azt a kötelezettségüket, hogy óvakodnak a

sztrájktól. Egyidejűen közölte a munkásszervezetek vezetője, hogy a fontos katonai események küszöbén állnak.

Argentína szakítása

Genf, jan. 28. (NTI) Washingtonból jelenti: A kongresszus tagjai lelkesedéssel fogadták a hírt, hogy Argentína szakított a tengelyhatalmakkal. Diplomáciai körökben az eseményt elsősorban Hull külügyminiszter diadalának tekintik, aki éveken át tartó szökösséget tanúsított az Egyesült Államok és Argentína közötti kapcsolatok alakításában. (MTL)

Buenos Aires, jan. 28. (Bud. Tud.) Ramirez elnök a diplomáciai kapcsolatok megszakítása után elrendelte, hogy valamennyi gazdasági és pénzügyi kapcsolatot is meg kell szüntetni Japánnal és a velük szövetséges államokkal. Az argentin kormány egyes tagjai hír szerint az események nyomása alatt lemondtak.

Amerikai olajszállítási tilalom Spanyolországgal szemben

London, jan. 28. A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Az angol hírszolgálat jelentése szerint az Egyesült Államok február hónap tartamára beszüntették az összes olajszállításokat a Karáibi-tenger szigetjének térségéből Spanyolország felé. A hírt a Reuters-iroda washingtoni tudósítója

közli, jól értesült forrásra való hivatkozással. A tudósító azt a megjegyzést fűzi jelentéséhez, hogy ez az intézkedés nyilvánvalóan mély hatást gyakorol majd a spanyol kormányra, annál is inkább, mert ezt a hatást lélektanilag már Argentína megváltozott magatartása is előkészítette.

Bombamerénylet a nizzai mozi ellen

Hét ember életét vesztette, harminc megsebesült

Genf, január 28. (Bud. Tud.) A „Tribune de Geneve” értesülése szerint ismeretlen tettesek bombamerényletet követtek el a nizzai mozi ellen.

Hét ember életét veszítette,

30-an súlyosan megsebesültek.

A hajóságok elrendelték, hogy húsz óra után senki sem hagyhatja el lakását. Valamennyi nyilvános helyet és üzletet két hétre bezártak. A vizsgáló folyik.

A görög munkaügyi miniszter merénylet áldozata lett

Athén, január 28. (Német TI.) Kalivas görög munkaügyi miniszter csütörtökön reggel három 25-30 év körüli fiatalember lölette, amikor éppen elhagyta házáat, hogy gépkocsin a miniszteriu-

mába menjen. Kalivast súlyos sérüléssel kórházba akarták szállítani, de útközben kiszendvedt. Amint kiderült, kommunista műve volt a merénylet. (MTL)

Bolognában meggyilkolták a fasiszta pártszervezet vezetőjét

Megtorlásul több tuzt halálra ítélnék

Chiasso, január 29. (Bud. Tud.) Facchino dr-t, a bolognai fasiszta pártszervezet vezetőjét meggyilkolták. A rendőrség egymillió líra jutalmat tűzött ki a tettes kézrekerítésére.

Pavolini, a fasiszta párti titkára Bolognába érkezett, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket a rend fenntartására. A fasiszta

szövetség nyilatkozatot tett közzé, amelyben hangsúlyozza, hogy a gyilkosságot megtorolják.

Bologna érseke nyugalomra és egységre hívta fel a lakosságot. Csütörtökön összeült a hadbíró-ság. Valószínű, hogy a gyilkosság megtorlásul több tuzt halálra ítélnék.

Összeül a legfelsőbb szövjet-tanács

Zürich, január 28. (MTL) Moszkvából közlik: Rövidesen összeül a legfelsőbb szövjet tanács. Kormányjavaslatokról van szó, amelyek arra vonatkoznak, hogy a védelem és a külpolitika érén nagyobb jogokat biztosítsanak a szövetséges köztársaságoknak.

A lengyel miniszterelnök Amerikába indult

Stokholm, január 28. A brit hírszolgálat értesülése szerint a lengyel miniszterelnök előreláthatólag a jövő hónap elején indul a amerikai útjára, amelyre az eredeti tervek szerint már több héttel ezelőtt felkészült, de amelyre akkoriban a vörös hadseregnek lengyel erüle re történt benyomulása következtében előállott helyzetre tekintettel el kellett halasztania. A lengyel miniszterelnök Washingtonban tanácskozással fog folytatni Roosevelt elnökkel és Hull külügyminiszterrel a lengyel-orosz viszony legújabb fejleményeiről.

Japán-amerikai háború

Zürich, január 28. (Bud. Tud.) Melbourne-ból hivatalosan jelenti, hogy amerikai tengerészlövészek a légi erő támogaásával megszállták az Új-Britannia északnyugati részében levő Natumo Point japán támaszpontot.

Newyork, január 28. (Bud. Tud.) Pearl Harbourból érkező hírek szerint az amerikai légi erő az utóbbi napokban állandóan fokozta támadásait a Marshall szigetek ellen. Ebből arra következtetnek, hogy belátható időn belül támadást kísérelhetnek meg a japánok eme előretolt támaszpontja ellen. (MTL)

Tokió, jan. 27. (NTI) Kenyo Sat, a hadügyminisztérium egyik vezetőszemélyisége az alsóház leütöbbsi ülésén kijelentette, hogy Japán messzemenő előkészületeket tett megtorló támadások indítására abban az esetben, ha a japán szárazföldet ellenséges terror éné.

Serlegvacsora az Országos Tisztii Kaszinóban

A Kormányzó Úr öfömlétsége magas jelenlétében a budapesti helyőrség tisztikara január 28-án este az Országos Tisztii Kaszinóban az évente szokásos serlegvacsorán vett részt. Ebből az alkalomból vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédevezérkar főnöke Mátyás király hadvezető géniuszát méltatta.

A német véderő 43 katonája

Berlin, jan. 27. A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német TI-nek. A Führer Major Hermann ezredes, német légvédelmi felügyelőnek, mint a német véderő 43-ik katonájának a Vaskereszt lovagkeresztjéhez a tölgyfalombot adományozta a kardokkal. Major ezredes a brit terrorbombázók ellen harcba vetett éjjeli vadászok új harcimódszerének megteremtője. Igen hamar bevált módszere alapján a legutóbbi időben tekintélyes veszteségeket okoztak az ellenséges kö élékeknek. (MTL)

Volpi gróf ügye

Zürich, jan. 27. (MTI) A svájci Távirai Iroda jelenti Rómából: Néhány héttel ezelőtt jelentették, hogy Volpi gróft, aki felügyelet alatt egy klinikán volt, az intézetből elbocsátották. Most arról vannak értesülések, hogy Volpi ellen másodsor is vizsgálóot indítottak, főleg Bottaihoz és a fasiszta nagytanács más tagjaihoz való kapcsolatai miatt.

A felsőház és a képviselőház elnöke egyetértéssel kiadott meg-hívójával a 42 tagú országos bizottságot február 4-én pénteken délelőtt 10 órára a képviselőház miniszterelnöki tanácsstermébe ülésre egybehívta.

Cserépkályhák

vagon tételben érkeztek ifi. Székely Szűcs Sándor cserépkályhás mesterhez

Csapó-u. 33. (Ipariskola épület) Telefon: 26-70.

A Vöröskereszt debreceni fiókja értékes munkáról számolt be a közgyűlésén

Az Országos Vöröskereszt Központ elismerése dr. Bacsó Jenőnének Debrecen és Hajdú megye közönségének. Vitéz Farkas Ferencné vállalta a karitás munkáinak vezetését

A magyar Vöröskereszt Debrecen városi fiókja tegnap délután tartotta közgyűlését a városban. Dr. Tatay Zoltán h. polgármester elnöki megnyitójában kegyelettel emlékezett meg vitéz Seress Gyula ezredes tragikus haláláról. Emléket jegyzőkönyvben örökítik meg és a közgyűlés tagjai részvétüknek fellállással adták kifejezést.

Üdvözölte az elnök Simon Béni, a hadtest utonnan kinevezett főpolgármestert és dr. Gärtner Istvánt előlépése alkalmából. Majd beszámolt a háborús eseményekről és ezzel kapcsolatban a Vöröskereszt eddigi és a jövőben várható feladatairól.

Dr. Eröss Sándor főtitkár az évi beszámolóját terjesztette elő, amelyben a Vöröskereszt áldásos munkájáról adott képet. Az évi jelentéshez dr. Pauchly Géza OTI igazgató-főorvos szólalt fel:

— A Vöröskereszt a világ legnemesebb, legmagasabb intézménye. Célja az emberiség testi és lelki szenvedéseinek enyhítése, gyógyítása. Ma, amikor a történelem legnagyobb pusztítása dúl, felértékelődött az a nemes munka, melyet a Vöröskereszt kifejt az a, hogy a frontot és az otthon közel hozza egymáshoz. A szenvedő katonákat nemcsak gyógyítja, hanem vigasztalja, megnyugtítja. Az otthoniakat támogatja, szeret- tőlről hírt visz és hírt hoz.

— A Magyar Vöröskereszt Debrecen városi fiókjának mostani közgyűlésünk elhangzott titkari jelentéséből, de az elnöki megnyitóból is megállapítható, hogy az elnökség ez évben is gazdag és felbecsülhetetlen munkásságot fejtett ki, főleg a hadbajonultra és az itthonmaradtak segítségére és támogatására terén. Ezért a nemes, eredményes, nagyrészt munkáért teljes elismerés illeti dr. Tatay Zoltán elnököt, aki nemcsak nagy ügybuzgalommal és rátermettséggel vezeti az ügyeket, hanem igazi magyar úr, aki mélyen érzi lelkét adja bele a munkába. Ezért neki és munkatársainak az egész egyesület nevében hálás köszönetemet fejezem ki és javasolom, hogy ezt jegyzőkönyvbe is vegyék.

Eröss Sándor főtitkár a zárószóval, költségvetést, Nagy Józsefné felügyelő pedig a bárány Lászlóné szeretetteljes működéséről terjesztette be jelentését. Meleg elismeréssel szölte dr. Kölcsey Sándorné, akinek köszönhető, hogy az otthon ma is fennáll, mert mindent elkövet, hogy az elszegényedett úrasszonyok igazi otthonra találjanak.

A közgyűlés dr. Kölcsey Sándorné és Nagy Józsefné hálás köszönetét nyilvánította. A Debrecenből eltávozott Bergefy Károlyné alelnök helyére egyhangúlag, nagy lelkesedéssel vitéz Kisbarnaki Farkas Ferencné, jegyző pedig dr. Vass József városi aljegyzőt választották meg.

Az intézőbizottság tagjai lettek a következők: Herpay Zsombor dr., Korpássy László dr., Kulcsár Bertalan dr., Láng Sándor dr., Lengyel Zoltán dr., Makkai Sándor dr., Málnássy Ferenc dr., vitéz Sáfár László dr., Vajthó Lajos dr., Afonyi Zoltánné Bacsó Jenőné, Bay Istvánné, Darkó Jenőné, Gera Katalin, Gábor Jánosné, Nagy Karolin, Simon Béni, Szilassy Ida, Vajthó Lajosné.

Azokat a hölgyeket, akik a vöröskereszt gyűjtések alkalmával 1000 pengő felüli eredményt értek el, az országos központ elismerő díszoklevéllel tüntette ki, amit a közgyűlésen nyújtottak át Abonyi Gyulánának, vitéz Báthory Lászlónak, vitéz Berényi Istvánnak, Bodnár Jánosnének, Kölcsey Sándornak, vitéz Farkas Ferencnek, Kulcsár Bertalannak, Koren Emilnének, Nagybákay Antalnának, Nagy Józsefnének, öz. Pethő Jánosnének, Sas Bélanak, Szalay Kalmánnak, Torsay Henrikének, Uray Sándornak és Vajthó Lajosnének.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1944. I. 29.

vánosság előtt is kifejezést adok iránta érzett köszönetemnek és hálámnak. A hadtest főpolgármestert Simon Béni volt szíves elvállalni, akinek munkáját már mindnyájan jól ismerjük. A legjobb reménységgel nézünk jövőbeni tevékenysége elé, hasonlóképpen vitéz Farkas Ferenc hadtestparancsnok munkája elé, aki a karitás munkáinak vezetését is vállalta.

— Meghajtóm az őszinte elismerés zászlóját Debrecen város és Hajdú megye lelkes, hazafias közönsége előtt, amiért olyan példamutatóan vettek részt a Vöröskereszt áldozatos munkájában, ennek sikeréért mindent megtettek, mert tudták, hogy minden segítő cselekedetük a honvedekért történik. Ugyancsak megköszöntem a sajtó megértő támogatását, mert valóban mindig a legnagyobb készséggel állottak a Vöröskereszt szolgálatára.

— Ne felejtsek el soha — fejezte be értékes beszédét Nagybákay Antal, — hogy a világegyes közepette a háborús láng nemcsak a közelünkben, de országunkban is bármikor kicsap- hat. Akkor pedig a Vöröskereszt-re meg nagyon szükség lesz. Tegyük meg tehát mindent ezért a szeretet-egyesülésért.

A közgyűlés az elnök zárószavaival fejeződött be.

Villamosgázolás a városháza előtt

Pénteken délbén a pályaud- vartól a Nagyerdő felé haladó egyik villamos elgázolt egy férfit. A kocsiveető többször cse- ngetett, mikor az úttesten keresztülhaladó férfit megpillantotta, fékezett is és ennek köszönhető, hogy a villamos már nem ment teljes erővel, amikor a gázolás történt. A szerencsétlenül járt a heves lökéstől elvázodott az út- testen, fejéből patakzott a vér.

A helyszíntre sietve ren- tőr nyomban intézkedett, leterít- t a mentőknek és rendőrségre. — Megállapították, hogy az el- gázolt Fábán Páter 44 éves Csapo utca 28. szám alatti lakos, akit súlyos sérüléssel, a jobb szem feletti koponyatöréssel szállítot- tak a sebészeti klinikára.

A szerencsétlenség körülmé- nyének tisztázására a rendőrség megindította a vizsgálatot.

A Budaörsön lövöldöző autós banditák Debrecen felé menekültek

A debreceni rendőrkapitány- ságot tegnap radiogramon érte- sítették, hogy egy szürke autó menekült Debrecen irányába. Ebben az autóban több lövöldöző bandita ül, akik lövéseket adtak le az őket igazolásra felszólító rendőrökre.

Az eset előzménye az volt, hogy csütörtökön éjszaka a bu- daörsi vámbáz közelében posz- tolt rendőrszemnek feltűnt egy szürke autó, melyben két férfi ült. Az autó reflektora sa- bálytalan volt és ezenkívül a megengedettnél sebesebben ha- ladt. Ezért a rendőr megállít- jelzett és igazoltatni akarta az autóban ülőket. A gépkocsi ve- zető kissé lelassított, de mikor a rendőr közelébe ért egy revolveres kéz kinyúlt a volán mellől és következő pillanatban lövés dördült el az éjszakában. A go- lyó a rendőr füle mellett süvített

el, a gépkocsiban ülők a követ- kező pillanatban rákapcsoltak és az autó szágulda menekült. A megtámadott rendőr fel- riasztotta a rendőrszobát és negyedmagával motorkerékpá- ron üzőbe vették a gépkocsit, mely azonban ekkorra nagy előnyre tett szert. Nagy hajsza következett, melynek során a revolveres autós banditák még négyezer visszalétek a rend- őrokre, szerencsére golyóik nem találtak.

A radiogram körözését kiad- ták a menekülő lövöldöző ban- diták kézrekerítésére. Miután megállapított nyert, hogy a tet- tesek a Szolnok-Debrecen útvo- nalon menekültek, a debreceni rendőrkapitányság érélyes intéz- kedéseket tett, hogy amennyiben a menekülők Debrecenben menné- nek keresztül, elfogják őket.

Gróf Aichelburg László mezőtúri föld- birtokos és a villamoskalauz afférja ügyében elrendelték a vádlott elővezetését

Még a múlt esztendő június 7-én Debrecenben a pályaudvarról az egyetem irányában haladó villa- moson heves jelenetre lettek figyelmek az utasok. Egyik utas, gróf Aichelburg László mezőtúri földbirtokos azzal kapcsolatban, hogy Rozalek Péter villamos- kalauz bérlé jegyét kérte, heves szóváltásba keveredett a kalauz- zal. Néhányperces hangos vita után gróf Aichelburg magáról megelégedve megütötte a villa- moskalauzt. Többen közbelép- ek, rendőrré ment a helyszínre és igazol- tatták a verekedő férfit, aki ellen megindult az eljárás.

A debreceni kir. ügyészség ha- tósági közeg elleni erőszak vétsége miatt emelt vádat gróf Aichelburg László ellen, akinek ügyében teg- napra tűzte ki a tárgyalást dr. Trásy András tanácselnök, tör- vénszéki bíró

A tárgyalásra számos tanu- idéztek be, akik meg is jelentek. Megjelent a sértett, Rozalek Péter is, a vádlott, gróf Aichelburg László azonban nem érkezett meg a tárgyalásra.

A kir. ügyész, miután megáll- pítást nyert, hogy az idézett a vádlottnak szabályszerűen kiké- zbesítették, indítványozta a rendőrség által való elővezetését, amit Trásy András tanácselnök el is rendelt és a tárgyalást elnapolta

— Rendkívüli törvényszék ala- kul Szlovákiában. Pozsonyi jelen- tés szerint a szlovák parlamen- törvényt szavazott meg, amely különleges elbánás alá veszi az ellenséges légi támadásokkal és az elsőtétítéssel kapcsolatban el- követte a bűncselekményeket. Az ilyen ügyekben öitágú különbíró- ság ítélkezik.

Elkészült a nagyerdei fedett uszoda

Tegnap megtartották a műszaki szemlé- t, február első napjai- ban megnyitják

A városi műszaki bizottság, a törvényhatósági bizottság szá- mos tagja, több városi vezető tisztviselő jelenlétében tegnap délután megtartották a fedett uszoda műszaki szemléjét.

A főispánt Kulcsa Loránt műszaki tanácsnok üdvözölte. Röviden ismertette a fürdő at- alakításának történetét és kö- szönetet mondott a főispán és a polgármester támogatásáért.

Vitéz Szegedy Gyula vezér- igazgató ismertette a fűtési és vi-

lágítási berendezést, majd kör- sétán dr. Erdélyi Pál egyetemi m. tanár bemutatta az egész fürdőt.

Este 7 órakor Kölcsey Sándor polgármester a bizottsági szemlé- után szintén megjelent a fedett uszodában és ő is, éppúgy, mint a főispán, megelégedettségét fe- jezte ki a látottak felett.

A fedett uszoda sajtóbemuta- tóját a jövő héten tartják és a fürdő február első napjaiban nyitlik meg.

Meghalt a lelei halottlító asszony, akit Debrecenből is sokan kerestek fe

Halála előtt megjósolta, hogy áprilisban vége lesz a háborúnak

Püspökléllén meghalt 61 éves korában Bódo Rozal, a híres ha- lottlító asszony. Debreceniek hozták a halál híreit, akik ke- resték a csodamondó asszonyt és már csak halálhírére ér- keztek.

Bódo Rozal életében igen sok- rú, komplikált egyéniség volt, amit azzal is jelzett, hogy több néven szerepelt, mint a művé- szek szoktak. Előbb Rakonczay- né néven ismerték, majd a Fe- hérné nevet viselte.

A lelei halottlító asszony igen egyszerű életet élt. Napszám- ra járt, mosást is vállalt és semmi- ben nem különbözött a többi fa- lusi asszonytól. Azaz egyben igen. Míg azok inkább az élők- kel törődtek, addig Bódo Rozal- nak minden gondja a halottak foglaltak le. Hamar rájött arra, hogy az élő emberek nem érde- kesek, nem érdemes velük fog- lalkozni és egyre jobban csak a halottakat kezdte meglátni.

Akik halálhírét hozták, be- szélték, hogy Püspökléllén né- hány napig mindenki a község nevezettségének elköltözéséről beszélt. Elmondották, hogy ha- lála előtt megjósolta, hogy áprí- lisban vége lesz a háborúnak... Sokan ígérték jutalmat neki, ha ez beteljesedik, de már nem érte meg. Elkészült kornyadoz-

ni, aztán két heti betegkedes után elment azok közé, akikkel életében a legjobbat foglalkozott, a halottak birodalmába.

Elete utolsó hónapjaiban ren- getegen keresték fel Erdélyről a Bácskától, a Dunántúlról s az or- szág minden részéből. Minden- sen akkor adtak hírtől számunk, mikor egyik falujából jött, akinek holt hírt költöttek meg, mondta, ne higgyenek senkinek, a fiú el. Fel esztendő márciusa is jött az értesítés, hogy a tea- telen van, fogságba esett.

Bódo Rozal, a halottlító ma- kor felkeresték, leült az erdő- ből elé egy kis számlószékre, csak nézett mereven a földre és mintha megszállott lenne, vála- mi földöntúli lázban beszélt. A- lítólag találó dolgokat mondott el messze vidékről érkezettek hozzatartozóiról, olyanokról, aki- ket soha nem ismert. A halott- látást soha nem tekintette üzle- nek, nem kért érte semmit, pénz- nem is fogadott el, legfeljebb ki- sebb ajándékokat. Eppen ezért a hatóságok nem is büntették meg soha.

A temetésén ott volt csaknato egész Püspökléllé. Búcsúztató nem hanzott el sírjánál. Tudu- mányát azonban állítólag rá- hagyta egy legényre, akiben te- hetséget sejtett a halottlátásra.

Ideiglenesen 25 százalékos fizetés- javítást kaptak a kéményseprősegédek

A kéményseprő iparban a bé- kelítő tárgyalást tegnap dél- előtt 10 órakor tartották meg az Iparkamrában Pálvolgyi Tibor miniszteri titkár elnöklésével. Megjelent az ülése Porosz Im- re, az ipari országos munka- ügyi felügyelőségtől, az Iparka- marát Pleszkó András titkár, a Nemzeti Munkaközpony kémény- seprő szakosztályát ifj. Gál Ist- ván titkár képviselte.

A tárgyalás abból indult ki, hogy a segédek az eddigi 200 P helyett havi 300 pengőt és a ké- ményseprői díjak felemelését kérték. A munkaadók ezzel a ki- vánsággal kapcsolatban kijelen- tették, hogy a ma érvényben le- vő seprési díjakból eredő jöve- delmükből ilyen arányú béremé- lés a legnagyobb áldozat mel- lett sem képesek viselni és bár a segédek kérelmét teljesen indo- koltnak tartják, azt a seprési díjak újabb megállapítása nél- küül nem tudják teljesíteni.

Hosszas tárgyalás után Pleszkó

András kamarai titkár javasla- tát fogadták el, azt, hogy a vég- leges béremelését egyelőre ha- lassítsák el arra az időre amikor a kéményseprői díjak újabb szabályozása bekövetkezik, a munkaadók azonban már most vállaljanak a békés munka bi- ztosítása érdekében olyan áldo- zatot, amely a segédek igényeit kielégítheti. A segédekét viszont arra kérte, hogy a helyzetnek megfelelően módosítsák kíván- sazaikat.

Újabb hosszas tanácskozás után abban egyeztek meg, hogy 1944 január 1-től kezdve 25 sa- zalékos bérváltozást adnak, tehát havi 250 pengőre emelik a segé- dek fizetését és ezt június 30-ig vállalják a mesterek, akik remé- lik, hogy ez idő alatt a seprési díjak újabb szabályozása is meg- történik.

Az értekezlet délután 3 óráig tartott és békés hangulatban ért véget.

Ebben az évben is megrendezi a Nyári Egyetemet

A Nyári Egyetem igazgatósági ülése

A Nyári Egyetem igazgatósá- ga tegnap délbén tartotta meg évi igazgatósági ülést, amelyen megjelent a vallás- és közokta- tásügyi minisztérium képviselő- je is, v. dr. Nagy Iván miniszte- ri tanácsos. Az ülése jelen volt dr. Fest Sándor, a bölcs szetu- dományi kar ezidei dékánja, az igazgatóság elnöke, dr. Bodnár János, az egyetem rektora, dr. Milleker Rezső egyetemi ny. ren- des tanár a Nyári Egyetem igaz- gatója, a hittudományi kar ré- széről dr. Czeglédy Sándor egye- temi ny. r. tanár, dr. Szabó Im- re, az Egyetemi Gazdasági Hi- vatal igazgatója és dr. Kiss Ar- pad gyak. gimnáziumi tanár, a

Nyári Egyetem főtitkára.

Dr. Milleker Rezső igazgató beszámolt a Nyári Egyetem el- múlt évi működéséről. Vitéz dr. Nagy Iván miniszteri tanácsos és az egyes fakultások képviselői legteljesebb elismerésüket és megalégedésüket fejezték ki a Nyári Egyetem vezetőségének működése felett. A Nyári Egye- tem ezidei elnökévé egyhangúan újra dr. Milleker Rezsőt, főti- kárrá pedig dr. Kiss Arpadot vá- lasztották meg.

Ezután dr. Milleker Rezső be- jelentette hogy a Nyári Egye- tem immár hagyományossá vált tanfolyamait az idén is meg fog- ják rendezni augusztus 4-18 kö- zött. A tanfolyam főelőadássoro- zata az idén is a magyarság- ismeret valamelyik ágával fog- foglalkozni és azon kívül számos más kmoly és értékes tanfo- lyam fogja még gazdagítani a Nyári Egyetem programját.

SZÍNHÁZI MŰSOR:
Szombaton délután: Fekete Péter, Fülléres helyátrak.
Szombaton este: Két kapitány. C) bérlet.
Vasárnap délután: Két Kapitány.
Vasárnap este: Két kapitány. Bérletszűnet.
Hétfőn este: Szilveszteri vídám műsor. Munkáseleadás.
Kedden este: Két kapitány. A) bérlet.
Szerdán délután: Két kapitány. Szerdán este: Két kapitány.
KAMARASZÍNHÁZBAN:
Hétfőn és kedden este: Haláltánc.

A Csokonai Színház titkársága díszletré felkéri az A, B és C bérleteket, hogy a februárban esedékes utolsó bérleti összeget a titkári irodában bérletük szerint esedékes színházi előadás előtt, vagy a felvonások szünetében befizetel szíveskedjenek.

FILM

AZ APOLLÓ MOZGÓSZÍNHÁZ nagy érdeklődés mellett mutatta be a **KALOTASZEGI MADON**. Na c. új magyar filmet. A film meséjén megérzik, hogy igazi író ember, költő írta, üde, tiszta romantika árad el a jelenetek rajta, a poézis aránya úgy csillog rajta, mint karácsonyfa fenyőjén az aranyszálak. Ezt a kedves, ízes finom romantikával átszőtt történetet szerencsés gondolatlan Erdély legszebb tájainak keretében helyezte a producer, Erdélyi István. A gyönyörű kalotaszegi, borszéki tájak együtt énekel, lélegznek a mesével, csodálatos szépségük a darab legpompásabb részleteit nyújtja. Szinte ez a táj a főszereplője a filmnek és lenyűgöző fényességekkel, vízeséseivel a nézőt, Adorján Éva a női főszereplőn kívül bájjával, üde, iluzióteremtő játékaival egycsapásra „befutott”. Sárdy János hangja tüneményes játéka közvetlen. — Petrovich Szvetislava mélyen emberi alakot nyújt, míg a humorról Tompa Pufi és Maklár gondoskodnak. Remek Budapest Dénes muzsikája. Az előadás előtt Tarr Zoltán és Széfföldi Sefket bey mondott hatásos prólogot, amit frenetikus tetszéssel fogadott a közönség.

CSOKONAI

SZÍNHÁZ
telefon 25-45. Irigazgató B. Unger István
Előadások: d. u. fél 4, este: fél 7-kor

Szombaton délután filléres helyátrakkal:
Fekete Péter
Szombaton este C) bérletben:
Két kapitány
Műveltség operett. ujdonság!

A CSOKONAI SZÍNHÁZ IRODALMI KAMARA SZÍNHÁZA
a Déri múzeumban
Előadások minden hétfőn és kedden este fél 7 órakor.

Január 31-én és február hó elsőjén:
STRINDBERG:
A haláltánc
Belezna Unger István, Moóry Luczy s Badóczy István felléptével.

Tánciskolák
* Havanésáknál új táncantólyam február elsőjén kezdődik. Beiratkozás összánconok.

Magyarország minden áldozat árán független legyen

Czapik Gyula egri érsek beszéde

A Pázmány egyesület tegnapi közgyűlésén Czapik Gyula egri érseket választották elnöknek. A közgyűlést követő vacsorán az egri érsek mondta a serleg-beszédet, amelyben hangoztatta, hogy a mai idők, ha nem is azonosak, de sokban hasonlítanak Pázmány idejéhez. Külső világtorzalkodások közt lebeg és remeg az ország, a nemzet. — Az események és a nagy nemzetek irányítói — mondotta többek között — nem hagyhatják számitás nélkül az országokat és nemzeteket, amelyek értékek. Érték pedig minden or-

szág és nemzet, amely léte kérdésében egységes és a végső áldozatokra is kész. Ennek kell lennie ma a mi egyetlen politikánkban. *Ebben, hogy Magyarország és a magyar nemzet ezután is legyen és minden áldozatok árán független legyen, nincs véleménykülönbség katolikus és nemkatolikus között.* Amint Pázmánynak egyetlen politikai célja volt: a magyar nemzet léte és fennmaradása, úgy ma is minden magyarnak az a kívánsága minden áldozaton keresztül.

Egy cirkuszszoiga esküvőre hívott, meggyilkolt és kirabolta egy vagyonos asszonyt

Sopron, jan. 28. Tó Rudolf edvei foglalkozás nélküli, volt cirkuszszoiga novemberben felkereste Hegyi Antalné vagyonos Veszkenyi asszonyt.

Hegyné Edén lakó nővérenek kololt üzenetével lenyá esküvőjére hívta. Hegyné utra is kelt, de amikor a beledi állomáson a megígért kocsi nem várta, a késő esti órákban nem akart gyalog tovább menni. Tő azonban, aki feleségével és egy fiatal korával volt együtt, anszolta Hegynét, hogy foglalkozás nélküli, Hegyné végre engedett a rá-

beszélésnek és gyalogosan elindultak. *Kő utközben leütötte Hegynét és addig ütögette, amíg az kiszédett. Az asszony nyakáról levágtott zacskóból kivett nyolcezer pengőt és 136 darab húsdollárt, majd a holttestet egy mező kúba dobta.*

A napokban edvei rokonai keresték Veszkenyiben Hegynét és ekkor derült ki eltűnése. A csendőrség nyomozása gyors eredménnyel járt. A letartóztatott tettesek beismerték a gyilkosságot. (MTI)

Nagy részvét mellett temették el Budapestén Roncsik Tibor rendőrtanácsost

A belügyminiszter részvét-táviratot intézett az elhunyt özvegyéhez és koszorút küldött a ravatalra.

Budapestén a Farkasréti temető halottasházából nagy részvét mellett kegyeletes gyászompával temették el **Roncsik Tibor** rendőrtanácsost. A temetésen megjelent a belügyminiszter képviselőjében dr. Tomcsányi Kálmán titkos tanácsos, a belügyminiszterium tisztviselő kara az államtitkárokkal élen, az országos rendőrfőkapitány, a vidéki főkapitány, valamint a vidék számos kapitányának képviselői. A debreceni kapitányság képviselőjében megjelent a temetésen vezér dr. Tóth Gyula rendőrtanácsos. Küldöttségileg képviseltette magát a csendőrség és résztvett a temetésen Budapesti társadalmának számos előkelősége.

A díszravatalon elhelyezett koporsót elborították a koszorúk és virágok. Koszorút küldött a ravatalra **Keresztes-Fischer Ferenc** belügyminiszter, a budapesti főkapitányság, a vidéki főkapitányság, a belügyminiszterium tisztviselőkara. Ott volt a ravatalon a debreceni rendőrkapitányság koszorúja is.

A ravatalt a gyászboronult özvegy és a megboldogult fivérének vezér dr. Roncsik Jenő tűzoltó-főparancsnok és a család többi tagjain kívül előkelő gyászközönség vette körül, mintegy kétezer ember vett részt a temetésen, az ország legtávolabbi részéből is Budapestre utaztak a temetésre az elhunyt barátai, ismerősei, s tisztelői.

Haypál Béla, a Szilágyi-térfi református lelképásztor mondott lélekemerkelő gyászimát, megragadó szavakkal emlékezve meg Roncsik Tiborról, a kötelességteljesítés, a fáradhatatlan munka, a mindenkit lenyűgöző szívójság, nemeslelkűség férfijáról, akit ezrek könnye és sóhaja kísért utolsó útjára.

Ezután megindult a gyászmen-

net a sírhoz. Elöl haladt a rendőrszolgák gyászalokat játszva, ezután rendőrszázad vonult, majd a koszorúk és virágok alatt roskadozó gyászkoeci mögött hőmplyögött a hatalmas gyászmenet, végül újabb rendőrszázad zárta be a sort.

A sírnál ismét **Haypál Béla** lelképásztor mondott gyászimát, majd a rendőrszolgák játszották a Hymnuszt. Bácsúzatott Roncsik Tibor utolsó kívánsága szerint nem hangzott el.

A gyászbeszéd alkalmából **Keresztes-Fischer Ferenc** belügyminiszter részvét-táviratot intézett Roncsik Tibor özvegyéhez, melyben a részvétnyilvánítás mellett hangsúlyozta azt a pótolhatatlan veszteséget, mely a belügyminiszteriumot érte Roncsik Tibor halálával, akinek fejlethetetlen érdemei voltak a rendőrség fejlesztése körül.

Megállapították a Monostorpályi-úton hirtelen meghalt férfi kilitét

Fertőtlenítőbe akarták vinni, útközben holtan esett össze **Andirkó Sándor**, aki azért jött be a Halápról Debrecenbe, hogy orvoshoz menjen

Megírjuk, hogy a MÁV pályaudvar III. osztályú váróterménél posztoló rendőrnek feltűnt, egy feltűnően toprongyos külsejű 60 év körüli férfi, aki ott szunyókált. Igazolásra szólította fel, azonban az illető nem tudta igazolni személyazonosságát, sőt nevét sem mondta meg. A rendőr elj akarja állítani a központi ügyeletre igazolás végett, szennyes külseje miatt azonban előbb a fertőtlenítő intézetbe kísérte.

Útközben a Monostorpályi-úton az ismeretlen idős férfi megtántorodott, összeesett és néhány perc múlva meghalt. Holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe szállították, ahol megállapítják, hogy milyen betegségben halt meg. Ugyanakkor a rendőrség nyomoz-

zást indított a halott kilitének megállapítására.

A nyomozás a tegnapi napon eredményre vezetett. **Andirkó Sándor** napszámos, Haláp 98. szám alatti lakosban felismerték a hirtelen elhunyt férfit. Csuka Lajos debreceni gazdálkodó agnoszkálta a holt testet és elmondta, hogy **Andirkó** valamikor nála volt munkás. Két hete lerongyolódva jelentkezett tanyáján és ő szánalomból befogadta. **Andirkó** ott meg is házódt, de a napokban rosszul érezte magát és elhatározta, hogy bejön a városba orvossal megvizsgáltatni magát. Az öreg napszámos azonban már nem jutott el orvoshoz, közben hirtelen meghalt.

A nyilastelepi ref. egyházzrészt ünnepeite lelkesztet

A nyilastelepi ref. egyházzrészt bensőséges ünnepséggel tartotta meg **Sipos Károly** lelképásztor nevéstélyét. Az egyházzrészi tanács tevékenységével mutatta meg szeretetét, hűségét és fáradhatatlanul dolgozó lelképásztorát iránt.

Az ünnepségen az előkelőségek között megjelentek dr. **Génessy Sándor** MÁV műhelyfőnök és neje, **Barczikay Béla** a dohánygyár igazgatója dr. **Vágó Vince** a vágóhid igazgatója és neje, valamint a különböző testületek és előkelőségek családjukkal. **Zsoltár** elnök és dr. **Juhász László** ny. lelképásztor imája után az ünnepség kezdetét vette.

Flepp **Endre** egyházzrészi gondnok szívből fakadó köszöntése után **Sipos Károly** lelképásztor megköszönte az iránta árusított szeretet. Hangoztatta, hogy kellemesen csalódott a nyilastelepi gyülekezetben mert nem érdemelt szeretetet kapott. „Ugy szeretném ha továbbra is ilyen szeretetben munkálkodnának vállatve Istenországának képietésén. Kívánom, hogy égjek el a gyülekezetért inkább minthogy megrozsdásodjam. De ehhez az egészhez mint a vas melegítéshez tűz kell. Ez a tűz pedig ti vagytok kedves atyáim! Ti néktek kell égő tüznek lenni a szeretetben, hogy a lelképásztor és a nyáj a szeretet melegét sugározhassa szét e forrongó, békétlen világba”. A lelképásztor beszédét lelkesen fogadta a hallgatóság. Ezután még a különböző testületek üdvözlése következett.

Széchy György igazgatótanító a tanfőttestület, **Berecz Erzsike** s **Erdei Árva Mária** a leánykör részéről, **Molnár Jucika** s **Tar Klárka** a régi leánykör nevében adták át ajándékaikat és tolmácsolták jó kívánságaikat.

Benedikty József a népkör, **Máthé István** diakónus testvér a KIE serdülő-csoport nevében, dr. **Juhász László** a lelkes karszaks **Miskolczy Évi** a nyilastelepi iskolások nevében mondotta el verses köszöntését, végezetül pedig **Szatmáry József** egyházzrészi pópresident fejezte ki jókívánásait a Magyar Evangéliumi Munkás Szövetség nevében és mint minden jelenlevő is kívánta Isten áldását életére, családjára és az egész magyar nemzeten minden egyes polgárára. Az ünnepség fél-tíz órakor ért véget.

Január végéig kell a pénzintézet **Központos** benyújtani a bejelentést azoknak a részvénytulajdonosoknak, akiknek a budapesti főzeden jegyzett valamilyen részvényből 200 pengő árfolyamértéket meghaladó részvényük van. A már bejelentett részvény mennyiségben a múlt év végéig beállított változásokat január 31-ig büntetés terhe mellett szintén be kell jelenteni. A pénzintézetek a náluk letétben lévő papírok bejelentését nem végzehtik, mert ez a tulajdonos kötelessége, hiszen a részvénytulajdonosnak másutt is lehetnek címletei, melyekre vonatkozóan adatok a letétt kezelő pénzintézetnek nem állanak rendelkezésre.

Adóbevallást, mérleget készít, könyvel
KÖNYVELÉSI SZAKIRODA
Deák Ferenc-utca 2. szám.
Telefon: 29.05.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzés: Nagy József bérkoeci tulajdonos, Búza-u. 6.—Szabó Róza, Szemlénly-u. 2.

Házasságok: Tiba István gazd. cseléd—Györki Juliánna, Bellegeő 101, Pál József venlégősi s. munkás, Görgény-u. 20/a—Pásti Róza, u. o. 13, Macz József fm., Bellegeő 390—Sándor Juliánna, Vámospécs. Berecz Sándor fm., Kis-macs 49—Nagy Erzsébet, Ajtó-u. 24. Tóth András gazdálkodó—Szabó Erzsébet, Bánk 62. Kaszás Károly csendőrmester, Püspök-ladány—Kozma Erzsébet, Barcság-u. 54. Arva Péter fm.—Tóth Margit, Báthori-u. 2.

Halálozások: Tóth Sándorné ref. 74 éves, Nagyhegyes 20. Pongor Jánosné ref. 72 éves, Nemes-u. 15. Kozma András ref. 61 éves, Kuruc-u. 20. Brózik Endre evang. 74 éves, Rothermere-u. 50. Fényes László ref. 3 napos, Vendég-u. 36. Fodor János ref. 49 éves, Kishegyesi-út. Bálint Lajos ref. 1 napos, Veres-u. 24. Medvécs János r. kat. 78 éves, Bellegeő 252. Szur Margit ref. 3 éves, Pac 20. Kovács Kálmán ref. 2 hónapos, Kaba. Balogh József ref. 23 éves, Káló-szemjén. Ónody Ilona ref. 35 éves. Sáp. Almásy László ref. 78 éves, Kürtös-u. 15. Grósz Ármán izr. 14 éves, Hatvan-u. 14. Özv. Nagy Sándorné r. kat. 80 éves, Kigyó-u. 33. Öry Istvánné ref. 50 éves, Bethlen-u. 30. Ormós Eszter ref. 70 éves, Kinizsi-u. 2. Kovács Árkab ref. 9 éves, Monostorpályi-út 92. Orosz An al r. kat. 16 napos, György-u. 23.

Születések: Kéki József MÁV lakatos, Veres-u. 28, fiú Attila. Tóth Mihály szabósegéd, Kigyó-u. 49, fiú Mihály. Gavallér József napsz., Fáy-dűlő 43, leány Róza. Szatmári László gazd. cseléd, Elep 63, fiú Ferenc. Fényes László kömívességgel, Vendég-u. 36, fiú László. Ulveczki István gazd. kocsi, Gál-dűlő 1, leány Erzsébet. Juhász István postagépkoeci-vezető, Garai-u. 13, leány Anna. Gombos Pál MÁV fékező, Boldogfalva-u. 16, leány Olga. Szilágyi Ferenc fm., Bellegeő 405, leány Magdolna. Tóth Bálint fm., Vértesi-utca 2, fiú Sándor. Csatári Lajos MÁV fűtő, Basahalom-u. 11, fiú Lajos. Sipos Ferenc MÁV lakatos, Monostorpályi-út, 11, leány Olga. Singer Zsigmond MÁV gépkoeci-vezető, Lónyai-u. 18, fiú Tibor. Nagyházi Sándor postaltiszt, Szabolcska-u. 15, fiú Attila. Kerékgyártó Mihály kömívességgel, Eötvös-u. 74, leány Katalin. Domokos István fm., Hadrázi-telep 24, leány Róza. Szoboszlai Imre napsz., Baranyi-u. 12, leány Juliánna. Lente János gyárimunkás, Bala-ton-u. 63, fiú László. Rác József fm., Tóth-telep II. 12, fiú László. Szalkai András konv. cseléd, Pocsaj, leány Róza. Dr. Jármy Ferenc járásbírósi elnök, Hajdúszoboszló, leány Zsuzsanna. Bakos Gyula napsz., Bercsényi-u. 93, fiú Tibor. Z. Szabó Zoltán gazd. felügyelő, Piac-u. 12, fiú Zoltán.

A P O L L O
filmszínház
Előadások: 3. 5 és 7 órakor, vasárnap délelőtt 11-kor is.

Kalotaszegi madonna
Szimpompás történet Kalotaszeg izig-vérig magyar földjéről.

Főszereplők: Sárdy J., Petrovich Sz., Maklár Z., Vizváry M. és Tompa P.

HUNGARIA
filmszínház
Ma is 3, 5 és 7 órakor

Boldog idők
Főszereplők: KARÁDY KATALIN és AJTAY ANDOR.

METEOR
mozgo
Szombaton 5 és 7 órakor, vasárnap délelőtt 11, délután 3, 5 és 7 órakor

LATABAR KALMÁN
legkacagtatóbb szerepe:

Egy bolond százat csinál
Szerdán: Charles Boyer
„SZERELMI VIHAR“

VIGSZÍNHÁZ
mozgo
Ma 3, 5 és 7 órakor a legjobb magyar film:

A néma kolostor
Br. Eötvös József „Karthausi“ című regénye.
Főszereplők: Jávor Pál, Lukács Margit és Tolnay Klári.

Hogyan lett a török miniszter unokájából magyar író?

Beszélgetés Debrecenben Széfeddin Sefket beyel, a „Kalotaszegi Madonna” írójával

Az Arany Bika étteremben találkoztunk össze a »Kalotaszegi Madonna» írójával. Mosolyogva mondja:

— Fantasztikus véletlen, hogy éppen a filmem bemutatójára érkeztem Debrecenbe. Kolozsvárról jartam és Debrecenben kiszálltam visszafelé utazva, hogy Gyula Pállal intervjút csináljak lapom részére. Majd leültem, mikor jöttem a falragaszok, hogy éppen ma mutatják be a »Kalotaszegi Madonna»-t.

Elsősorban az iránt érdeklődünk, hogyan lett a török nevű Széfeddin Sefket beyből magyar író...

— Török nevem ellenére igazán magyar ember vagyok — siet hangsúlyozni. — Kolozsvárt születtem. Edesanyám nármetszki magyar asszony, e előtt 52 évvel Erdély legszebb lányának tartották. Debrecenben is sokan emlékeznek meg bizonyára a híres kolozsvári bálokról *Itte Gaby nevére*. Apám, aki vajdgaró török diplomata volt, egy török sportcsapattal Kolozsvárra vitődött a török-magyar rokoni kapcsolatok elmélyítése során. Ott ismerkedett meg anyammal. Egymásba szerettek, aztán odahaza apám kéthetes viharos csatát vívott ősi muzulmán családjával, mely segítségem akart belegyezni, hogy gyűjteményt vigyen a családba.

Kétheti adáz viaskodás után győzött a szerelem, illetve apám és így lett Erdély legszebb lánya a török diplomata felesége. Nagypapám, Mohamed Sefket baba, aki török miniszterségig jutott, 1943-ban merényletnek esett áldozatul Konstantinápolyban. Előbb azonban kibékült fiával és edesanyammal. Jól megérezte és azt mondta apám:

— Fiam! Megértetek. En is beleszerettem volna a te helyedben.

— Erdélyben nőttem fel a román megszállás alatti években, a keserves, de jó magyarrá edző kisbelső sorsban. Ott is kezdtem újságíróskodni Nyírő József keze alatt. A harmincas években a Magyar Hírnöki Dáda Jenővel, Kovács Jenővel és Koós Kovács Istvánval az Ady Endre Irodalmi Társaság keretében jartuk Erdély városait, felolvasásokat tartva. 1934-ben Aradon jelent meg első könyvem, a »Félholdtól a kopjafákig» c. verskötet. 1934-től az Új Magyarországban írtam erdélyi tudósításokat Egressy Levente álnév alatt, bejártam a moldvai csángó-falvakat, beszámoltam utamról ezekről a tudósításokban, amiért a románok nálára kerestek.

— 1938 új fordulatot hozott életembe. Egy Budapesten megjelenő antológiában a szerkesztő megemlítette rólam, hogy erdélyi tárgyú cikkeimet Egressy Levente álnévem írom. Erdélyt rögtön el kellett hagynom, még aznap átjöttem a határon és Budapesten Milotay lapjánál találtam íróasztalt. Azt hittem

hosszú ideig nem mehetek vissza Erdélybe.

— A történelem jóvoltából két évig sem kellett várnom és visszatérhettem Kolozsvárra. A sajtótudósító-különménnyel Biharpüspökinek az első között lephettem át a határt. Van egy emlékem is erről az útról, az országhatárteljes táblát magammal hoztam. Életem legnagyobb elménye volt a kolozsvári bevonulásnál, hogy mikor a főtéren haladtunk autókkal, azon tőprengtem, hogy találok meg ott a sok tízezres tömegben edesanyámat. Aztán, ahogy kiszálltam az autóból csodálatos véletlen folytán ott volt anyám pár lépésnyire.

— 1941-ben »Hétvár országa» c. erdélyi barangolásaimat írtam meg. Majd Szegeden bemutatták »Kolozsvári dárúdó» című darabomat melynek bonvivanszerető Márky Geza, Debrecen kedvenc színese játszotta.

— A »Kalotaszegi Madonna» most jelent meg regényalakban is. A film eredetileg a velencei Biennale-ra készült és színes filmet akartak belőle készíteni, azonban ez nem lett volna a terminusra készen. Erdélyi István, a legnagyobbval, legáldozatosabb magyar filmember készítette, aki átutazva vele ötletekkel, amerikai merülő tervekkel és aki már a »Beszélő köntös»-ben izlettől adott hozzájárulással. Ezúttal sem sajnálta a költséget és egész sereg kolozsvári színészt dobott be a filmbe, melyben szerepelt volna az elhunyt Tóth Lexi bácsi is. Áldozatkésztségére jellemző, hogy míg a legtöbb magyar film tízezer méter nyersanyaggal készül, itt 23.000 métert használtak fel, ennyi külső felvétele nem volt egy filmnek sem az »Emberék a havason» kívül. Kalotaszeg legszebb községében, Körösfőn 3000 statisztá bevonásával, Kolozsvárról és Borsáékén készülték a külső felvételek és bizony gyakran megavart az eső is bennünket.

— Most új filmen dolgozom, melynek címe »Elefántesontorony» és érdekessége, hogy négy versszak történetét akarom visszaadni egy lélektani történet keretében. Új filmben is egész sereg vidéki színészt akarok színhoz juttatni, mert meggyőződésem, hogy vannak olyan jók, mint a fővárosiak és ezzel is szeretném közelebb hozni a nagyközönséghez őket. Készül egy zenés vígjátékom is a »Beleznay boszorkány», zenéjét Buday Dénes szerelte és Honthival a főszerepben kerül előadásra, valószínűleg az Új Magyar Színházban.

Ezzel be is fejezte az interjúadást Széfeddin Sefket bey és sietett — interjú címűmből Gyula Pállal. Mert a »Kalotaszegi Madonna» szerzője egyúttal az egyik legjobb magyar újságíró.

Egy kecskeméti diák találmánya

Kifőnően megoldja a tanyai világítás kérdését

A tanyai világítás kérdése különösen napjainkban válik szinte napról-napra időszerűbbé. Ezzel kapcsolatban feltűnést keltett egy kecskeméti középiskolás diák találmánya, amelyet a Szabadalmi Bizottság is elfogadott és megadta találmányára a szabadalmat Ifj. Konkoly Béla, a mezőgazdasági középiskola negyedik osztályának tanulója egy olyan szárazelemet állított elő, amely alkalmas arra, hogy öt-hat évvel megvilágítson egy lakást. Találmányának lényege az elektrólit, amelynek segítségével kétszer olyan erősségű áramot nyer mint amennyit az edigi összes száraz-elemből kapni lehet. A találmányt megvizsgálták szakértő elektrotechnikusok és és kémikusok és az a vélemény, hogy gyakorlati felhasználása szenzációs fordulatot eredményezhet, főleg a tanyai világítás terén, mert minden tanyaházba beszerelhető és beszerezhető lesz az újfajta áramszolgáltató háztelép, amelynek egyik legnagyobb előnye és legnevezetesebb tulajdonsága az, hogy önmagát tölti s a kimerülés veszélye nélkül tárolható.

Üzenetek a frontról

Zadányi István örvendező a C. 220 tábori postaszámra megnyugtató üzenetét, szerető csókjait küldi feleségének és gyermekeinek. Házassági évfordulójuk alkalmából meleg szeretettel gondol drága feleségére.

Boda Péter, Papp Imre honvédek a K. 505. tábori postaszámra írte kitűnő hozzájárulókat, hogy nemskóra indulnak hazaszabadságra. Addig is szerető csókjait küldi.

Z. Papp János szakaszvezető a Z. 558. tábori postaszámra megnyugtató üzenetét és csókjait küldi feleségének, két kislányának, szüleinek testvéreinek és rokonainak. A csomagot köszönettel megkapta. Sok levelet vár és az itthoniakra nagyon sokat gondol a messze idegenből.

Széles Lajos örvendező a Z. 505. tábori postaszámra üzeni szüleinek és rokonainak hogy a csomagot köszönettel megkapta. — Kéri szeretteit, hogy ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van, sok levelet vár és szeretteit számtalanszor csókolja.

Peschler Lajos örvendező a Z. 558. tábori postaszámra megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi hajdúdorogi hozzátartozóinak. Jól van, sok levelet vár.

Nagy József honvéd a Z. 558. tábori postaszámra megnyugtató üzenetét és szerető csókjait küldi.

Katona Zoltán honvéd, a K. 438 tábori postaszámra üzeni edesanyjának és drága Búzsikéjének, hogy ne aggódjanak érte, mert hála Istennek a legjobb egészségben van. Sokat gondol rájuk és szerető szíve csókjait küldi.

BUKSI

Írta: IGNÁCZ RÓZSA.

Nem messze az azelőtti lennyel határtól, egy kis kárpátaljai városkában voltam. Házgazdáim hívós, tagas verandáján lakókba ülve szépen, éppen illatozott a csukros viola. Hazunka nagy hegyek vették körül s ezeknek egyikében, egy banya mélyen olykor hatalmasat robbantottak. Megrezzentem és is, ijedükben, mintha a violák is összebb csukták volna szenge lila szirmaikat. Valaki, — mint egy sötét szobában felriadó apróka gyermek, — felsírt a háttam megett. Meglepődve láttam hogy a ház fursza, öreg, kövér kutya sir. Kicsiny, barna szeméből potyogott a könny, hatalmas teste remegett. Kinyílt a kapu. Egy katona lépett be rajta. A síró kutya földreverte magát sokkos remegéssel a katonára bémult, aztán hason szuszva, riadtan menekült a vacka felé.

— Ez a gyáva kutya őrsi a házatokat? — kérdeztem.

A háziasszony sóhajtott.

— Ez En Buksinak nevezem. Pedig nem is az enyém. Csak úgy ide menekült.

Sohasem láttam meg menekült kutyát. Ezt a Buksit megneveztem hát alaposan. Nem szokott simogatáshoz, — sokat verhelték azelőtti gazdáit, — ijedten térte barátkozásomat. Arca, mint a sakalé, bundája a kánikulai forróságban is jó húcentméter, szennyes fehér mellény s kékróka színű szőr van a hátán. És a vállain ujjnyi vastagságban, le a csupasz, kicsiszelt bőréig, kikopott a szőr.

— Hiszen ez szánhúzó kutya! Alaszkai vadászakönyvekben láttam ehhez hasonlót. Ilyen kutya Középeurópában nincs!

A hám nyomra erősen látszott. Csak útt Buksi tulajdonosny, túl nagy karmu lábain és reszke-

lett. — Az orosz háború alatt, — mesélték, — egy csikorgó, tél napon futott ideig. Ugy látszik, addig futott, ameddig bírta. Itt rogyott össze a kapunk előtt. — Levánszorgott a pinceádjárig s ott ellett negy kis kutyát. Nem jött elő napokig, enni nem kért, kölykeit a szájába vette s útra készen, remegve kiment az utat. Munka volt, megbátorítani. Most már derék házörző. Csak akkor van baj vele, ha robbantanak a bányában, ha vadászpuska dörren, vagy ha benyit a kapun egy katona. Akkor hisztériáns sűrűn felmú kezd. Az eg döröghet, vilámlolhat, utól nem fél, a civil ruhás idegent bátran megugatja. Csak azt nem tudja elviselni, ami a háborúra emlékeztet. Talán robbantó kutya volt s valamilyen csada folytan, borzalmas háborús emlékek után, megmenekült.

Körbevettük Buksit. Mit tudsz? Honnan jöttél? Miféle gazdán lehetett? Buksi nevet nagy akaratlansággal, mintha a szót értene. Az alázatos orosz muskás jött az eszembe, Turgenyev regényéből. — Ilyen hasoncsúszó, félénk kutya csak egy Turgenyev-féle parasztnak lehet. Vagy éppen ellenkezően? — Kancsukavál voltak ilyen szelídű? Nem lehet megtudni. Buksi csak egy nálunk ismeretlen formájú, öreg kutya. A varra a jómódban elszólt, mint egy békebeli vidéki hentesné. S ha fejével dörren, vagy katona jő, mint egy idegbeteg vénasszony reszkéni kezd s olyan hangon sir, mint egy hároméves gyermek.

Uj gazdái csak nézik, ügyefogyott szánalommal, mert kitudná felszikkasztani egy sírca emlékező, nyomorult kutya könyneit?

Pótolhatók-e az elveszett élelmiszerjegyek?

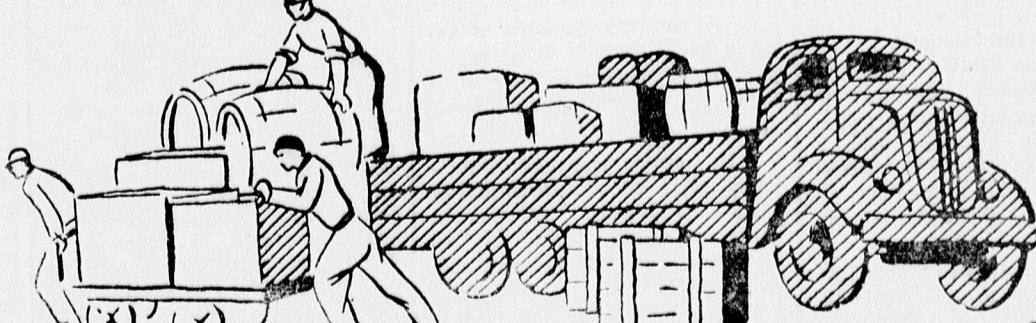
A Közellátási Ertesítő legújabb száma azzal a kérdéssel foglalkozik, vajjon pótolhatók-e az elveszett élelmiszerjegyek, van-e mód és lehetőség arra, hogy a hatóságok az elveszett élelmiszerjegy helyébe újat adjanak? A közellátási minisztérium hivatalos lapja a következőket válaszolja erre a kérdésre:

— Hosszabb megfigyelés alapján állapították meg a hatóságok, hogy az élelmiszerjegyek elvesztése, ellopása, vagy bármely módon való megsemmisülése tárgy bizonyítékokkal ugyszólyan sohasem támasztható alá. A vizsgálások felderítése ennek következtében alig lehetséges. Mindezek figyelembevételével ezúton is felhívjuk az ország lakosságát arra, hogy élelmiszerjegyeiknek pótlása iránti kérésekkel sem személyesen, sem pedig írásbeli beadványokkal, vagy esetleg protekción igénybevételeivel ne jelentkezzenek, mi-

vel azok semmiféleképpen nem vétetnek figyelembe és csak elutasításra számíthatnak.

A lap hivatkozik a Kúria jogegységi tanácsának 42. számú büntetődöntvényére. Eszerint a Kúria Tanácsa kimondotta, hogy a hatóság által kibocsátott élelmiszerjegy pénztérkékel bíró tárgynak tekintendő. Minthogy pedig az élelmiszerjegy értéke pénzben kifejezhető, illetőleg pénzt képvisel, éppúgy nem pótolható, mint ahogy az ellopott, vagy elvesztett pénzt sem pótolja semmiféle hatóság, vagy pénztérképet. A közellátási minisztérium hivatalos lapja azt a tanácsot adja a fogyasztóközönségnek, hogy élelmiszerjegyeire épp olyan gondtal ügyeljen, mint pénzére vagy egyéb érték-cikkeire.

EDDIGI BUZAKÖTVÉNY VÁSÁRLÁS:

Békében feltöltöm nyból raktáromat
Exért vettem
BUZAKÖTVÉNYT

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

JANUÁR 29. SZOMBAT. Magyar: 8.30. Protestáns: Adél. Rom. kat.: 8.30. Sz. Ferenc. Napközi: 7.31. Napnyugta: 16.55. Holdkelt: 9.56. Holdnyugta: 21.56.

CYOGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata Január 29-én reggel 8-tól, február 5-én reggel 8-ig: KOSSUTH Piac utca 26. Telefon 29-56. MAGYAR KORONA Kalvin tér 15. telefon 16-06. ARANY JÁNOS Csapó utca 66. telefon 11-78. HUNGÁRIA Szoboszlai út 4. I. telefon 32-50.

Tavaszi a télben

Tegnap valóságos tavaszi időjárás lepté meg az embereket. Az éjszaka még havasodó esett, sártergerbe borítva a várost, délelőtt pedig kisüfött a nap, ragyogó sugaraival teljesen tavaszi hangulatot hozva.

A napon délben 18—20, árnyékban 12—13 Celsius fokot mértek a fagypont felett. Január végén teljesen szokatlan ilyen enyhe időjárás és alig van rá példa a teljegyzeésekben.

Mindenestre jól jönnek ezek a „meleg” napok a mai időkben és nagyban enyhítik a tüzelőgondokat.

— Vasárnapi istentisztelet a ref. templomban: Nagytemplom délelőtti 10 órakor Dr. Farkas Pál. d. u. 5 órakor Kerekes János. Kistemplomban d. e. 9 óráig János d. u. Pincér Pál d. e. Dr. Ferenczy Károly. Kossuth u. templomban d. e. 10 óráig Mihály d. u. 5 óráig Boros Dezso. Károlyi G. téri templomban d. e. 9 óráig Kolozsvári Kiss László d. u. 4 óráig Zoltán. Ispótlály-templomban d. e. 10 óráig Dr. Levesz Imre d. u. 5 óráig Birinyi János. Árpádtéri templomban d. e. 10 óráig Hegyaljai Kics Géza d. u. 5 óráig Makkai Sándor. Honfoglalás templomban d. e. 10 óráig Kovács József d. u. 5 óráig Bányai Zoltán. Nyilas téri templomban d. e. 10 óráig Szilágyi László d. u. Márton Károly. Csapókeri templomban d. e. 10 óráig Balogh József d. u. Dr. Dancsházy Sándor. Kerektelepi templomban d. e. 10 óráig Tóth Tibor d. u. 3 óráig Tibor. Egyetemi templomban d. e. 11 óráig Szemes László. Augustus szanatórium negyed 10 óráig Konez Zoltán. Egyetemi klinikák egész héten Szemes László és Konez Zoltán. Ügyvédségi irodák d. e. 10 óráig Magyar Bertalan. Téglaakert utca. Isk. d. e. 10 óráig Sárközy Lajos. Téglaakert gy. ház d. e. 9 óráig Erdei Károly. Wolofka-telep olvasóköri d. u. 3 óráig Bányai Zoltán. Olajtű d. u. 3 óráig Szűcs Tibor. Tanyai istentisztelet: Pallag d. e. 9 óráig Székely d. u. 2 óráig Szovati utca d. u. 4 óráig Szabó István. Belsőkerület d. e. 8 óráig Obatték-háza d. e. 10 óráig Hortobágy d. u. 5 óráig Szathmáry Lajos. Ebec d. e. 10 óráig Molnár Gyula. Kossályseg d. e. 11 óráig Sándor. Gyermekistentisztelet: Révész t. 2. d. e. 16. 11. Dr. Erdei Mihály.

— Az evangélikus templomban vasárnap d. 9 óráig középisk. ifjúsági istentisztelet. Prédikál Donsz Tivadar. D. e. 10 óráig este 5 óráig gyülekezeti istentisztelet, prédikál dr. Pász László.

— Csokonai halálának évfordulója. Tegnap volt Csokonai Vitéz Mihály halálának 139. évfordulója. Az emlékező napon a Csokonai Kör vezetősége Csobán Endre alelnökkel az élen a hagyományos módon holtot nagy névadója szellemének. A szobornál és a Hatvan ucai temetőben levő sírnál megjelentek nevében az alelnök mondott néhány kegyeletet szót s csokrot helyezett a két emlékműre.

— A debreceni tudományegyletem státusában egy kezelői állásra pályázatot hirdetett az egyetem rektora. A kezelői állásra a pályázati kérvények 30 napon belül a debreceni m. kir. Tisza István tudományegye em rektorához címezve a rektori hivatalban (Debrecen 10) nyújtandók be.

— A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal Finnországot is meghívta, hogy vegyen részt az áprilisban tervezett philadelphiai nemzetközi munkaügyi értekezleten. A meghívót a washingtoni finn követség kapta kézhez.

— A Magyar Megújulás Pártja debreceni főszerelője ma, szombaton este félnyolc órakor a párt Ferenc József-út 44. szám. I. em. helyiségében nagyválasztmányi gyűlést tart. A nagyválasztmányi gyűlésen a budapesti pártközpont részéről Horváth Ferenc és Füssy Kálmán képviselő bajtársak vesznek részt.

Hogyan lett egy bála lopott bőrből orgazdaság, árdragítás és közszükségleti cikk elvonásának bűncselekménye

A debreceni törvényszék uszora-bírója elé került J. Tóth Péter szállítási munkás, N. Szabó Antal és Kóniger Ignác, a két utóbbi árdragítással és közszükségleti cikk elvonásának bűncselekményével vádolva. Az ügy előzménye volt, hogy J. Tóth Péter szállítási munkás a Wolfner gyár bőrküldeményének szállításakor közben ellopott mintegy 775 kvadrát bőrt. Ezt jóval értékén alul, 400 pengőért eladta N. Szabó Antal debreceni lakosnak. Szabó Antal és Kóniger Ignác értékesítették aztán a bőrt, melyet a megszabott kvadrátonként 3 pengős ár helyett

10—12 pengőért árusították orgazdaságnak, akik azt újabb, még magasabb áron adták el.

A vádlottak dr. Pogány Béla törvényszéki bírótól beismerő vallomást tettek, ittasságukkal védekeztek. A kir. ügyész a kihallgatások során az ügy súlyosságára tekintettel kérte a bűnügynek tanács elé való utalását, aminek a bíróság helyt is adott. Így az ügy árdragítási és honvédelmi érdeke útközben bűncselekményekre vonatkozó részlet törvényszéki tanács tárgyalja legközelebb, míg a lopásért, illetve orgazdaságért külön vonják felelősségre a tetteseket.

— A Leventegysület ifjúsági körének mai foglalkozása 7 órakor kezdődik az Arany János-utcai leventetthonban. A foglalkozásokon való részvétel azok számára, akik a kör tagjainak jelentkeztek, kötelező. A foglalkozásokról elmaradó ifjúságzókat mulasztásukat igazolni tartoznak. Szolgálati jegyeket a foglalkozások alkalmával, két héten belül kell beadni.

— A Magyar Evangélikus Munkásszövetség nyilattelepi csoportja a kultúrház nagytermében vasárnap délután 5 órai kezdettel műsoros estet rendez. Megnyitó beszédet Sipoš Károly lelkipásztor, ünnepi beszédet pedig Szilágyi László, a MEMSZ főtitkára mond. Műsorban szerepel több színdarab, énekszám, szavaltat, táncszám. Az ünnepélyt Kulesár Lajos kulturális titkár zárja be.

— Dr. Fáy Aladár m. kir. titkos tanácsos, ny. államtitkár 80 éves korában meghalt. Az elhunyt közéletünk kimagasló alakja volt és a közegészségügy terén hervadhatatlan érdemeket szerzett. Halála országosra nagy részvétet keltett. Mindenki, aki ismerte, a puritán, kristálytisztá jellemű agg magyar közélet férfiú mintaképét tisztelte benne.

— Aki 15 nap alatt nem fizeti meg a pénzbüntetést, azon azonnal végrehajlják az elzárásbüntetést. A hivatalos lap mai száma közli a belügyminiszter rendeletét a pénzbüntetések végrehajtásának egyszerűsítéséről és meggyorsításáról. Eszerint ha a rendőri büntetőbíró-ságok által kiszabott pénzbüntetés a terhelt 15 nap alatt meg nem fizeti, akkor a sok időt igénylő végrehajtási eljárás mellőzésével, az ítéletben behajthatatlanság esete meg határozott elzárásbüntetést kell végrehajtani. Ugyanebben a rendeletben mondja ki a belügyminiszter, hogy a rendőri büntetőbírók a háborúval kapcsolatos és súlyosabb büntetőjogi beszámítás alá eső kihágások miatt kiszabott nagyszűzű pénzbüntetéseket a büntetőparancsok és az ítéletek jogerőre emelkedése után minden esetben a legsürgősebben hajtsák végre.

— A mozdony becsapta a kapu a budai gázgyár MÁV bejáró kapujánál tolatás közben és a kapu mögött álló Szijj István gyárimunkásnak betört a feje.

* Dr. Naményiné gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában februártól kezdő tanfolyam. Vidékieknek vasútkedvezmény. (Batthyány 1.) Debreceni tanker. főigazgatói eng. szám: 6475/1942.

* Új tanfolyam kezdődik február elején a Simai Magdolna és Sipkócs Béláné Székely Mária gyorsíró-, gépíró- és szövőiskolájában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Tel-fon: 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 5548/1943—44.

Makkai Sándor professzor az árpádtéri templomban

Az Árpád-téri hívek nagy öröme, Dr. Makkai Sándor professzor, Erdélyi volt püspöke elfogadta az egyháztanács meghívását és elvállalta a templomi ünnepélyen az ünnepi szónok tisztét. Az egyházzrési tanács és a nőszövetség gondoskodott, hogy a templomi ünnepély minden száma győnyörűséget jelentsen a hallgatóknak. Török Tibor, a kollégiumi tanfőképző 3. in ézet igazgatója és a tanári kar teljesítette az egyház rész kérését és a tanfőképző elnöknek hatvan tagja Csenki Imre tanár, karnagy vezetésével két művészeti értékű darabot fog énekelni. Nyakas László orgonaszám, Dubois: Alléluia és mások közreműködése kezesség arra, hogy a szónoki beszédnek a kísérete is felelősséget vállaljon. Az ünnepély harangszóval, pontosan 5 órakor kezdődik. A templom fűtéséről gondoskodik a vezetőség. Helyét mindenki igyekezzék idejében elfoglalni. Meghívókat nem bocsát ki de minden református tes vért szívesen látja az egyházzrési előjárás és a legesélyesebb adományt is köszönetet elfogadja.

— Látszatházassága miatt agyonlőtte magát Hajdú Dezso László szabadkai fiatalember. Öt évvel ezelőtt, még a jugoszláv uralom alatt látszatházasságot kötött egy nővel, kitől tízezer pengőt kapott. Most beleszeretett egy leányba és feleségül akar venni. Az a nő, akivel öt évvel ezelőtt látszatházasságot kötött, időközben elűnt és nem tudott tőle elválni, hogy új házasságot köthessen. Ez annyira elkéserítette, hogy más választást nem talált, min az önkéntes halált.

— Hajóskapitányának adta ki magát Eisler József nevű hotelportás, sokszorosan körözött szélhámos, aki házasságszerzésért, csalásért és más bűncselekményekért már nyolc esetben büntetést kapott. A hajóskapitányi egyenruhában grasszáló szélhámost elfogta a budapesti rendőrség. Eisler menyasszonya apjának irataival feleségül vett egy másik leányt, közben csal, lopott, sikkasztott és fajgyalázást követett el.

— Nyeregbe száll a vallásoktafó. Kiskunhalas határában csak nem harminc tanyai iskola van. A legtávolabb esőbe eddig a vallásoktafók csak ritkán jutottak el. Most az egyház diakónusai választott az ottani vallásoktatás ellátására. Kiss Sándor diakónus január 8-án el is foglalta állását, lakása a Szatmárinétől örökölt felsőkistelti egyházi birtokon van. Járatlan utak idején lóháton fogja a rábizott körzetet bejárni.

— Megfőtt a halálosan meleg ételársát, Tóth Veront Molnár Ferenc szeghalmi legény. Megelőzőleg elment a isztiorvoshoz, hogy a nagybeteg nőt kórházba vitesse. Ugyanaznap Molnár Ferenc az alvó Tóth Veront addig fojtogatta, amíg meg nem fulladt. Tóth Veront eltemették, de a faluban egyre többen suttozták, hogy bűntény történt, mire Molnár, aki lopások miatt csendőrkévre került, önként, a legnagyobb részletességgel és bűnbánó módon beismerte a gyilkosságát. A gyulai törvényszék 15 évi fegyházra és a szegedi tábla életfogytig tartó fegyházra súlyosította büntetését. A Kúria most jogerőre emelte az életfogytig taró fegyházbüntetést, azzal az indoklással, hogy nem volt helye a halálbüntetés kiszabásának, mert a vádlott annak idején felfedező jellegű beismerő vallomást tett és ezt mint nyomtérköst enyhítő körülményt kellett mérlegelni.

Uj élet

Az életed újra éléd,
Hogyha Jézus jár Te véled,
Más élet lesz telve hittel,
Szeretettel és reménnyel.

Az ómbert kíséreléd,
A világot másként nézed,
Türelemmel várva Itten,
Igy áldd meg égből Isten.

Igaz ember, igaz hittel,
Mint magvető, magot hint el,
Melyből újra élet eresz,
Golgotai áldó kereszt.

Györy Lajos.

Gyászrovat

Öry Istvánné Polgáry Katalin, 51 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 4 óra körül lesz a köztemető díszravatolozó terméből. Lakás: Bethlen u. 30. Dankó temető.

Köszönetnyilvánítás. Felejtettlen testvérünk, Nagy Béla elhunyt a alkalmával a Bóde cégnek és személyzetének a mindazoknak, akik részvételét fájdalomunk enyhítésére törekedtek s a ravatara helyezett koszorúért ezúton mondunk köszönetet. A gyászoló család.

A közönség szava

Visszakérlek a Veres... megajátolt. A közelmúlt napokban sajnálattal vettem tudomásul, hogy a Csapó utca egyik fogalmatlan helyén a Veres utca sarkán lévő villamos megállót a HÉV megszüntette.

Ezen intézkedés bennünk a Veres... és környékén lakó egyéneknek sérelmesen érint. A fent említett villamos megálló már évek óta létezett és a környék lakó utazó közönség számára szinte nélkülözhetetlennek bizonyult.

Már napok óta figyelem ezen intézkedés eredményét és sajnálattal tapasztalom, hogy napoként többöz ismétlődik meg mindannak dacára, hogy ezen megálló megszűnt, hogy a felszállásra többen várakoznak és sokszor csodálkozással állapítják meg, hogy a villamos tovább rohog.

Természetesen sok várakozó utas leg többöz zúgolódva, bár de tovább megy. Szemtanúja voltam már olyan esetnek is, mikor a bős várakozó utas utamra ugrott a villamosnak és felé szállt, meneközben, a Veres utca sarkán, hol az éles kanyarra való kitéréssel a villamos megállással szembe, könnyelmű egyen leugrik kisebb nagyobb sérelemmel.

Szerintem ha az említett megálló nem lesz ismét visszahelyezve, úgy számtalan könnyebb, valamint súlyosabb baleset történik ezen a helyen. Kijelentem nem egyéni érdeket akarok előtérbe helyezni akkor amikor verem karöltve számtalan villamos utas arra kériük a HÉV-et, hogy a Veres utca sarkára ismét helyezze vissza a villamos megállót, hogy ezzel elkerülhessék legyek a balesetek és a környékbeli lakosság igényeit kielégítesse.

Zöldi Sándor, Kiss Gábor Vajda Benő, Nagy Kálmán, Szabó Gyula, Váradi Károly, Katona Ferenc Cs. Szabó László Péterffy János. És még több Veres és Szappanos utcai lakos.

— Pályázat személyjogi gyógyszerárakra. A hivatalos lap tegnapi száma közli a belügyminiszter pályáza a hirdetésnyét, amely szerint az 1939. évi IV. tc. 12. §-a b) pontjának megfelelőleg megvont személyjogi gyógyszerárak üzleti jogosítványának elnyerésére pályázatot, hirdet. A pályázat Budapestén három, vidéken pedig negyvenkilenc személyjogi gyógyszerárakra vonatkozik.

— Ellopták az iskola szénkészletét a csongrádmegeyi Fábianszabó közönségben. A tettesek leverték a szénraktár lakatját és kocsikkal elhordták a tüzelőanyagot.

— A székely fürdők és üdülőhelyek múlt nyári forgalmának most jelent meg a statisztikája, amiből kiderül, hogy 1943. nyarának forgalmi összege az 1942. évhez viszonyítva megkétszereződött. — Borszéken például 4.300, Gyilkoston 4.400, Tusnádfürdőn 6.500, Hargitafürdőn 1.100 vendég üdült. Az utazó vendégek számát csak becslés alapján állapították meg s ezzerint a turista tömeget legalább 30.000 főre becsülik. A székely fürdők és városok vendégforgalma tavaly nyáron közel 15 millió pengőre rögött. Szakértők szerint az ország erdélyi fürdők elérték a teljesítő képességük határát és üzemüket csak nagyszabású építkezésekkel, modernizálásokkal bővíthetik (MVS).

— Budapestén enyhítenek a villamosok világitási korlátozását. A villamosok elején levő reflektort is ismét használatba veszik és emellett rendelkezések sérelme nélkül jobban megvilágítják a villamosokat.

Minden postahivatalnál jegyezhet búzakötvényt!

K Ö Z G A Z D A S Á G

Súlyos büntetésnek teszi ki magát a vállalat, ha új alkalmazottait tíz százalékát nem hadigondozottak, tüzharcosok teszik

Több debreceni vállalatot ért komoly pénzbüntetés, mert vagy elfeledték, avgy nem megfelelően alkalmazták a hadigondozottak s tüzharcosokat védő törvényt. Az 1933 évi VII. tc. 27. paragrafusának harmadik pontja előírja, hogy minden olyan munkaadó, aki legalább húsz alkalmazottat tart, köteles az újonnan felvettük tíz százalékát hadigondozottak, vagy tüzharcosok közül kiválasztani. A munkaadóknak, akiket ez a törvény érint, már 1933 óta így kell eljárniuk. Ezt azonban sokan figyelmen kívül hagyják, bár a polgármester hirdetményben is felhívta erre a figyelmet. Ahány személy hiányzik ebből a tíz százalékból, annyszor 384 pengő pénzbüntetéssel kell sújtani a vállalatot.

Az Állami Munkaközvetítő Hivatal megállapítása szerint a munkaadók csak formailag tesznek eleget a törvényben előírt kötelezettségüknek. Ugy szoltak eljárási, hogy munkásigényeiket alkalmával olyan szakmunkásokat kérnek, amilyen előreláthatólag a hadigondozottak tehát hadirokkantak, hadilövők, hadiártyások és tüzharcosok között

nincsen, vagy pedig a hadigondozottól olyan munkát követnek, amelynek a teljesítésére a rokkant nem képes, azt eleve látja és nem vállalja a munkát. Ezzel kétségtelenül azt akarják elérni, hogy megszereznek azt az igazolást, mely szerint hadigondozottat nem tudtak részükre közvetíteni.

A munkaadók tehát saját érdekében akkor járnak el helyesen, ha amikor új munkást akarnak felvenni, előzetesen az Állami Munkaközvetítő Hivatalhoz fordulnak hadigondozott, vagy tüzharcos munkásért. Ha a hivatal nem tud adni, akkor kérjék ennek a körülménynek igazolását a Munkaközvetítőtől, mert csak ez mentesíti őket a pénzbüntetés alól.

Azt is kötelesek az illetékesek kivizsgálni, hogy 1933 óta eleget tettek-e a vállalatok ennek a kötelezettségüknek s ha nem, akkor visszamenőleg — a szükséges igazolás hiánya folytán — ki kell szabni rájuk a büntetéseket. — Több vállalat van, amely néhány ezerpengős pénzbüntetést fizetett már ki ezért a szabálytalanságáért.

Kiss István lett a kőműves szakosztály elnöke

A kőművesek szakosztálya Szodray Ferenc elnök vezetésével tegnap tartotta meg tisztújító közgyűlést.

Szodray Ferenc a múlt évi működéséről szóló jelentésében ismertette a szakosztályt, hogy 1943-ban mindössze 136 építési engedélyt kaptak a szakosztály tagjai. Ez a szám meglehetősen csekély, mivel a múltban hatszáz körül járt az egy év folyamán kiadott építési engedélyek száma. Az elnök bejelentette még, hogy jelenleg 17 kontár ellen folyik a bűnvádi eljárás.

Kiss István szakosztályi jegyző előterjesztette a vezetőség jelentését az elmúlt három évről, szövegét az anyagkiutalási kérdések körül. Nagy Sándor köszönetet mond a szakosztály vezetőségének odaadó, példás munkálkodásáért. Egyben bejelenti, hogy egyéb elfoglaltsága miatt nem vállal semmiféle tisztséget.

Szodray Ferenc bejelentette, hogy mandátuma az ipartestületi szabályok értelmében lejárt. — Megköszöni a szakosztály bizalmát, lemond és felkéri Erdei Mihályt, hogy foglalja el a korábbi tisztséget és folytassa le a tisztújítást.

Erdei Mihály kijelenti, hogy a szakosztálynak olyan emberekre van szüksége akik kötelezettségüknek százszázalékban eleget tettek, ma olyan súlyos időkötés élünk, hogy nem engedhetjük meg magunkban a közömbösséget, vagy a hanyagságot. A vezetőség azonban, legyenek tagjai bármilyen buzgó, becsületes emberek, egymagában nem elég: minden egyes szakosztályi tagnak dolgozni kell a köztért. Elődeink példát mutattak — mondotta és nekünk köteleességünk a megkezdett úton haladni. Ezután bejelentette, hogy a szakosztály a múlt ülésen megajánlta az új tisztikarra vonatkozó jelölést, mely szerint az elnöki tisztségre egyhangúan Kiss Istvánt ajánlják. A szakosztály egyhangulag elfogadta a javaslatot. Hasonlóképpen elfogadta a szakosztály a többi tisztségekre vonatkozó jelöléseket. Aelnökök lettek: ifj. Kiss István, Tóth Ferenc és Csáki Imre. Első jegyző: ifj. Erdei Mihály, második jegyző Hajdú István, Pénztáros lett Tóth András, helyettese pedig Sütő Bálint, Pénztári ellenőrök: Sági Istvánt és Kristóf Jánost, széki műhelyellenőrök pedig Anduska Józsefet, Décsi Ferencet, Elek Sándort, Kovács Istvánt és Varga Lászlót választották meg. A tanoncvizsgáló bizottság elnöke Kiss József, al-elnöke ifj. Kiss István, tagjai pedig: Deák József, Bartha Gábor, Marsalkó László, Balla Lajos, Hevesi István, Ábel Lajos és Szendrey Sándor. Az Iparoskör közgyűlésebe a szakosztály Kiss Istvánt és Csáki Imrét küldte. A

választmány tagjai a következők: Hevesi István, Pásztori Lajos, v. Kecskeméti József, Dalmady József, Varga László és Kovács József.

Kiss István jegyző kérte a szakosztályt, hogy a lemondott vezetőség értékes munkájáért jegyzőkönyvi köszönetet mondjanak. Indítványát a szakosztály egyhangúan, lelkesedéssel elfogadta.

Szodray Ferenc köszönetet mondott az elismerésért és áldásos működést kívánt az új vezetőségnek.

Az elnökké megválasztott Kiss István hangoztatta, hogy a régi vezetőség szinte elképzelhetetlen nehézségek között vezetette a szakosztályt. Öszintén sajnálja, hogy Szodray Ferenc semmi körülmények között nem hajlandó tovább vállalni a szakosztály vezetését. A maga részéről a szakosztálytól támogatást kért és megígérte, hogy a működése alatt mindenkör erejéhez képest fog munkálkodni a szakosztály érdekeiért.

A kádárszakosztály tisztújító közgyűlése

A kádáriszakosztály Heredovszky József elnökletével tegnap tartotta meg tisztújító közgyűlést.

Az elnök ismertette az Iparoskamara átiratát. Az átirat értelmében az egész ország területén az abroncsvas az illető vidékek ipartestületével egyetértőleg, a helyi közélet tanácsok útján lesz kiosztva. Az ország területére az 1944 évben mintegy 110 vagon abroncsvas-kiutalásban fognak a kádáriszakosztály részesei. Ez a mennyiség négy részletben kerül kiosztásra. A kiutalás abroncsvasat kizárólag borshordók készítésére szabad felhasználni. Az eljárás tökéletesítése céljából külön utalványok lesznek kibocsátva. Ezek az utalványok csak hatóságilag kijelölt kereskedőknél válthatók be.

Az elnök ezután bejelentette, hogy mivel mandátuma lejárt, tisztségéről köszönettel lemond és mandátumát a szakosztály rendelkezésére bocsátja. Felkéri Faragó Andrást, hogy foglalja el a korábbi tisztséget és folytassa le a tisztújítást. Faragó András meleg szavakkal méltatta a lemondott tisztikar érdemeit és kérte a szakosztályt, hogy tegye lehetővé a következő három évre is a régi tisztikar vállassák meg Faragó Andrást javaslatához a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel hozzájárult. Így elnök lett Heredovszky József, alelnök Korbuly József, Jegyző Varga Géza, helyettese Komásky Zoltán, Pénztáros lett Hajdú Lajos, pénztári ellenőrök Tóth József és Faragó András. Műhelyellenőrök: Korbuly József, Tóth József és Tar Menyhért lett az Iparoskör közgyűlése, illetve az érdekképviseleti csoportba a szakosztály Hajdú Lajost és Kovács Józsefet

küldte A tanoncvizsgáló bizottság elnöke Heredovszky József, alelnöke Korbuly József lett, tagjai pedig Tóth József, Sztarmari Lajos és Hajdú L. A példás egyetértésben lezajlott tisztújítás után az újonnan megválasztott Heredovszky József megköszönte a szakosztály bizalmát és odaadó közreműködést kért a szakosztály minden egyes tagjától.

Hirdetmény a dohánykertészek szerződéséről

Felhívja a hatóság az érdekelt munkaadók és dohánykertészek figyelmét a m. kir. miniszteriumnak 30—1944 M. E. számú rendeletére, mely a dohánykertészek szerződésére vonatkozóan lényegleg a következőket tartalmazza:

A dohánykertésszel fennálló szerződéses viszony csak 1944 január 15 és 31 között történő felmondás alapján szüntethető meg. A január hó 15-ike előtt történt felmondások érvénytelenek.

A dohánykertészek csak abban az esetben mondhat fel a) Ha a felmondással egyidejűleg igazolja hogy dohánykertészeknek máshova elszegődött. A más gazdaságban történt elszegődést annak a közéleti előjárásnak kell közéleti bizonyítvánnyal igazolnia, amely előtt a szerződéskötés történt.

b) A m. kir. gazdasági felügyelőség, mint vármegyei munkaközvetítő hivataltól — indokolt esetben — felmentést kaphat a dohánykertész az alól, hogy dohánykertészként újból elszegődjék.

Aki tehát az 1943 termelési évben, mint dohánykertész működött — függetlenül attól, hogy a szerződést a dohánytermelő, vagy dohánykertész bontotta fel — köteles az 1944 termelési évben is, mint dohánykertész elszegődni és ez alól csak a már fentebb említett vármegyei munkaközvetítő hivatal adhat — indokolt esetben felmentést.

A munkaadónak, gazdának, illetve dohánytermelőnek, tehát különös figyelemmel kell lennie arra, hogy dohánykertészt gazdasági cselédnek, illetőleg gazdasági cselédnek dohánykertésznek ne alkalmazzon, mert ez kihágást képez, amely 6 hónapig terjedő elzárással történő büntetést vonhat maga után.

A dohánytermelő köteles a távozó, vagy újonnan felvett dohánykertészt a dohánykertész lakóhelyének pontos feltüntetésével, illetve a m. kir. gazdasági felügyelőségnek, mint vármegyei munkaközvetítő hivatalnak, valamint egyidejűleg a m. kir. dohánybeviteli hivatalnak a szerződés felbontásától, illetve a felfogadás megtörténtétől számított 15 nap alatt bejelenteni.

Az a gazda, illetőleg dohánytermelő, aki az előbb említett bejelentési kötelezettségének teljesítését elmulasztja, kihágást követ el és pénzbüntetéssel büntendő. A pénzbüntetés legmagyobb összege nyolcezer pengő.

Az a dohánykertész, aki az 1943 évben szerződéssel bírt és 1944 február hó 15-ig szerződést nem köt, köteles a lakóhelyén illetékes közéleti gazdasági munkaközvetítő hivatalnál, vagyis a közszékházán 1944 évi február hó 20-ig jelentkezni, ahol elhelyezése érdekében intézkedés történik.

Az, aki kötelezettség ellenére alapos ok nélkül és esetleges felhívás ellenére szerződést nem köt és a munkaközvetítő hivatalnál elhelyezése érdekében a fenti határidőig (1944 évi február hó 20 napjával) nem jelentkezik, azt a közigazgatási hatóság honvédelmi munka címén kirendelt gazdasági munkálatok végzésére, megfelelő esetben pedig a katonai vezetés alatt munkára szólítása tekintetében fennálló rendelkezések is alkalmazhatják nyerne.

Az a dohánytermelő gazdaság, amely 1944 évi február hó 15-ik napjával a szükséges számú dohánykertészt szerződött nem tudja, köteles a körülmény 1944 évi február hó 20-ig az illetékes közéleti, illetve városi munkaközvetítő hivatalnál bejelenteni, ahol a termelés biztosítása érdekében intézkedés történik.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

SPORT

Hogyan egészséges a sportolás?

Az orvos véleménye napjaink sportéletéről

Napjainkban az ifjúság 80 százaléka sportol. A vélemények azonban erősen megoszlanak arról, hogy ez a sportolás egészséges-e, nincsenek-e olyan káros hatások, melyek sok esetben inkább kárára, mint hasznára van a szervezetnek.

Ezzel a fontos problémával kapcsolatban kérdést intéztünk egyik kiváló orvosunkhoz, aki egyik sportegyesületnek is orvosa.

— Sokan a sportörület korának nevezik napjainkat — mondta munkatársunknak. — Ez azonban túlzás. A sport jelentékeny mértékben hódított, ha tekintetbe vesszük azt, hogy napjainkban mennyivel többen üznek egy-egy sportágat, mint mondjuk két évtizeddel ezelőtt. Ezt a tény azonban csak örömmel üdvözölhetjük és ideális az volna, ha minden ember sportolna. Természetesen a maga módja szerint. És ezen a ponton merülnek fel a problémák.

— A sportot ugyanis, hogy az valóban egészséges legyen a szervezetre, egyénileg kell nézni. Egyik ember szervezete többet, a másik kevesebbet kíván a testmozgásból. Egyiknél egyik testrésznek, másikat a másiknak erősebb dolgoztatása szükséges. Ezzel szemben mit látunk edzéseken, tornakörökön. Közös végzik a gyakorlatokat teljesen különböző fizikummal és adottságokkal. Távol áll tőlem minden orvosi érdek képviselése, amikor azt mondom, hogy egyetlen sport összejövetelről, edzésről sem szabadna hiányozni az orvosnak, aki figyelemmel kíséri és vizsgálat tárgyává tenné, hogyan hat az egyes versenyzők szervezete a sportolásra. Ahol látna, hogy túl van terhelve az illető, ott kevesebb időben szabná meg a gyakorlatokat, ahol viszont többet kívánna meg az izmok, hosszabb foglalkozást írna elő. Mi az oka annak például, hogy egy labdarúgócsapatban a játékosok egyrésze jóval az idejé vége előtt letörlik, gyengébb teljesítményt nyújt, míg a másik akkor jön igazán bele, akkor van a legjobb erőnlétében? Az, hogy különböző fizikumú embereket egyformán edzenek. Maguk az egyesületek is sokkal jobb teljesítményt kapnának sportolóiktól, ha egyéni szempontból vizsgálnák velük az edzéseket. Orvosi, így tehát egészségügyi szempontból pedig óriási fontossága van annak, hogy egyik szervezetet se terheljük túl, a másik pedig ne kapjon kevés edzést.

— Mit látunk például ifjúságonk egy részénél, akik vaktában sportolnak, mindent vállalnak és mindent túlzásba visznek. Ugyan azt a jelenséget, mint ha valaki

válogatás és étvágy nélkül ós sze-vissza enne mindent. Az izmoknak, a szervezetnek is megvan a maga eszméje, ez a labdarúgásnál például a labdaundor, ami főleg a bajnoki év végén szokot ütközi a játékosok egy részénél. Ismétlem csak az orvosi szempontból helytelen edzés következtében, mert helyes edzés mellett szinte egyenesen a legjobb erőnlétben és formában lehet tartani a sportolót.

— Orvosi szempontból mit tartanak helyesebbnek: a tömegsportot, vagy minőségi sportot? — kérdezzük.

— Természetesen a tömegsportot, mely szinte mindenki előtt feltárja a lehetőséget a mulhatatlanul szükséges testedzésre. Azonban a sportoló sűrűn vizsgálta meg magát az orvossal, mert a helytelenül alkalmazott vagy túlzásba vitt sport sok szervezeti elafajulást okozhat. Csak a leggyakoribbról, a köznymen „sportszívnek” nevezett szívmegegyesülettől szölok itt, mely különösen a diákok között gyakori, akik az ifjúság minden féltelenségével hajszolják órákon keresztül a labdát, aztán kerekpároznak, tornáznak és egy nap megmutatkozik az egészségteleenül túlhajtott, vagy nem is túlhajtott, csak nem célszerűen alkalmazott sportolás visszahatása.

Az orvostudomány ellenzi a csúcseredményre töreést is és a „larurlar” híve

— Ezen a helyen kitérek egy érdekes, újszerű elméletre, melyet Albertfi István állított fel és mely azt vallja, hogy a sportolást össze kell kötni valami hasznossággal és ezért különböző munkába állítja be a testedzést, amit ha egyenesen végeznek, a test megkapja nem a sportban, hanem munkában a szükséges testedzést. Albertfi Abból indul ki, hogy így a sportolás rengeteg felesleges elpazarolt energiát egyuttal hasznosítani is lehet.

— Sajnos — mondotta a beszélgetés végén munkatársunknak az orvos — sok az olyan sportág és éppen a legkedveltebbek között, amely csak néhány embernek nyújt sportolási lehetőséget, míg a többi csak aszisztál hozzá szurkol. Az ideget pazarolja. Ilyen szép a legnagyobb tömegeket mozgó labdarúgás melynél megtörténik, hogy 22 ember sportol 40 ezer nézi, izgul, mérgeledik, görnyed az ülőhelyén. Orvosi szempontból az ideális kétségtelenül ennek az ellenkezője lenne, ha 40 000 ember sportolna és mindössze 22 nézné. Ezen azonban egyelőre nehéz segíteni. Viszont hogy mindenki egyéniségének megfelelő testedzést végezzen és csak az egészséges mértékben — ezt könnyen meg is kell valósítani.

Az ország legjobb birkozó szerepelnek Debrecenben

Debrecenben vasárnap délután négy órai kezdettel az utóbbi idők legnagyobb sporteseménye zajlik le a Díszegyházi pályán sportcsarnokában. Magyarország legjobb válogatottja mérkőzik a Vasutas birkozóválogatottal. A két csapatban Magyarország legjobb birkozóit kerülnék szembe egymással, Debreceni szempontból külön érdekesség, hogy a

Vasutas válogatott két tagja debreceni birkozó: Gedeon és Mihályfi L.

A nagy mérkőzés keretében a Bóbis—Rihceky találkozó után nagy judo-bemutató lesz Debrecenben ezúttal először kerül bemutatásra a régebben dzsju-dzsi-cunak nevezett judódzás, mely a japánok nemzeti sportja.

DVSC-Debrecen válogatott előkészítő mérkőzés a Stadionban

A DVSC vasárnap délután 2 órai kezdettel előkészületi mérkőzést játszik a dohánnyári pályán Debrecen válogatottjával. A csapat zömét a DEAC és DMTE játékosai adják és a debreceni kombinált középvezető Pocsal István, a Rusj válogatott középvezetője lesz. A DVSC-ben minden játékos szóhoz jut Nagy II-t kivéve, aki sí-táborban van.

A DTE tehetségkutató asztalitenisversenyt rendez vasárnap délelőtt 9 órakor.

A DVSC 11-ik helyen áll, ha összeadjuk, hogy egész őszi

idényben hanyadik helyet foglalta el a bajnoki táblázaton. Legelőkelőbb helyen az első forduló után volt, amikor a hetedik helyen állott.

Pálya aki két éve a DVSC-be akart jönni, de sérülése miatt nem játszhatott, a Fegyvergyár játékosaként lett.

Bozsovics, a Belgrádi SK gólkirály közepesítésére az Ujvidéki AC-ba akar lépni.

A honvédválogatott Keeskeménten és Szegeden játszik. A kitűnő csapatot a DVSC is meghívhatná egyik előkészítő mérkőzésre.

A kihívások birkozóversenyek utolsó fordulójában a debreceni Gedeon az 5 percben tussal győzte le ellenfelét, Bánkit.

Az MLSz vasárnap tartja közgyűlést, melyen a debreceni kerületet az elnök és főtiszt képviselik. Ezen a közgyűlésen adják ki a Mátyás király-díjakat. A DVSC is ekkor kapja meg, mint a múlt évben legjobban szerepelt NB II csapata a Mátyás király díjat.

Debrecen város válogatottja a következő játékosokból fog állni akik vasárnap délután negyedkettőre, felsőmez kivételével teljes felszereléssel szíveskedjenek megjelenni a dohánygyári pályán Sipos, Hevesi, Galambosi, Pocsai, Elek I., Elek II., Nagy Lajos, Mezei, Balajthy, Nagy, Elischer, Tömcsvári, Bucsina, Borbás, Potocsny.

A DVSC tegnap a Dohánygyári pályán tartott kétkapus edzést, s az A) csapat 6:1 arányban győ-

zött a B) csapat ellen. A gólok közül B) Nagy háromat, Dobes kettőt és Kántor, illetve Komlósy egyet-egyét lőtt. Az eredetileg vasárnap délelőtt a Stadionban megtartandó DVSC-Debrecen város válogatott mérkőzést közbejött okok miatt nem a Stadionban rendezik meg, hanem a dohánygyári pályán, délután 2 órai kezdettel, úgyhogy a közönség kényelmesen átér a Sportcsarnokba négy órakor kezdendő birkozversenyre.

Szerkesztői üzenetek

Végváry urat kérjük, szíveskedjék alkaloma után főszerkesztőnké felkeresni, vagy közelebbi címét közölni, hogy b. levelében foglalt észleleteiről és tanácsairól behatóbb megbeszélést folytassunk.

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁSI KÉRES FERFI (1)

SÜTŐSEGÉD munkát keres Olajtű 44. a) Elő Sándor. 1-770

MAGANNYOMOZÓ 64 JANOSSY magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, virág utca 21 telefon: 5378 sz. 54-799 2. 9

GALOCSY a legrégibb magannyomozó megfigyelési nyomozási díszkrék, eredményesek, Zöldfa utca 3 szám, telefon: 28-72

KOSZTOLAN CZY magannyomozó bizalmasan megfigyel, nyomos, Lorántffy utca 19 54-408

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES MUNKÁS és munkások mozaiklap gyártásból felvétetnek. Wesselenyi utca 121, 2-755

KÉZIMUNKASOKAT

és nagymunkásokat sürgősen felvesz Kiss úrszabóság, Piac utca, Alföldi palota. 33-759

KERÉKGYÁRTÓ hó-napszámra vagy darab munkára keresetük, Péterfia 14, reggel 8-9-ig. 33-782

TANULO FIÚ (64) FIÚ, ki famegmunkáló fizetben tanulni akar, felvétetnek, órabér 58 fillér, Pesti utcai famegmunkáló üzem. 64-773

SZABÓ tanuló fizetés-sel felvesz Kiss úrszabóság, Piac utca 4. Alföldi palota. 64-758

ALKALMAZÁSI NYER FERFI VEGYES KERESÉK jót háziarvónót, ki gyermekruhák készítésében is járatos. Cím: Pápay József u 12 sz. (Poroszlai ut 26. számú balra.) 4 491

MAGÁNOS izr. nőt, két személyhez háztartásba keresünk. Cím: Rend-szeretők jelgére a kiadoba kérjük. 4-682

IPARI NŐ (35) NŐISZABÓ kézimunkás leány, valamint tanonc is, fizetéssel felvétetnek, Grünfeld, Piac u. 58 szám 35-712

SZABÁSZNOT, francia munkára felvesz Fábán Kálmán-tér 11. Tökéletes szaktudás és jó megjel-nés megkivántatik. Fizetés heti 100 P. 35-258

IRODAI NŐ (34) DEBRECENI tekintélyes gyárüzem keres szorgalmas, lehetőleg irodai gyakorlattal rendelkező üzemi tisztviselőt. Pontos ajánlatot „Megbízható” jelgére a kiadoba kérünk. 34-612

TANULOLEÁNY (63) TANULÓ leányt és fiút fizetéssel könyvkötészetbe felvesz, Pozsár, Kálmán-tér 5. 64-774

TANULÓLEÁNYT, vagy fiút jó családból felvesz, Molnár, Kossuth u. 3 szám 63-744

KIFUTÓLEÁNY (47) KIFUTÓLEÁNYT nem is kolakötelest azonnal felvesz Berzéli műterem, Piac utca 38. 44-762

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTI MINDENES (30) MINDENESLEÁNYT jó bizonyítvánnyal felvesz, Dr Nagy Sándor-né, Csapó u. 18. fél-emelet 3 30-650

MEGBIZHATÓ bejáró főző minden, déli fél 12 órától állást keres, Péterfia 14, reggel 8-9-ig. 33-783

JÓL főző mindenest keresek jó bizonyítvánnyal

légfűtéses lakásba, jó fizetéssel, Batthyány u. 17, félmelet 4 ajtó. 30-780

BENTLAKÓ mindenest keresek jó bizonyítvánnyal, szolid, tisztességes leányok jelentkezhetnek: Böszörményi u. 2 C) alatt, Bedecs Elemér-nél. 30-657

KERESÉK megbízható izraelita nőt, egy gyermekhez, közelebbi háztartási munkára Keretző-bolt, Piac utca 89 30-776

MINDENES szakácsnót elsőjére felveszek. Takarítónő van. 45 éves korig jó bizonyítvánnyal Jelentkezni lehet: Deák Ferenc utca 6. I. 30-738

ÖNÁLLÓ főzőmindenes, feltétlenül megbízható, úriházhöz ajánlkozok. Hajdúhadház Kis új u. 37. 30-732

HARMINCNYOLCAS MINDENES, bentlakó vagy bejárót felveszek Széchenyi utca 25 szám, emelet. 30-719

SZAKÁCSNŐ (59) GYAKORLOTT szakácsnő és kizárólag felvétetnek a klinikai központi főzőkonyhára. 50-757

SZAKÁCSNŐT azonnalra keresek. Jelentkezés: Simonyi út 19. 59-672

SZOBALÁNY (60) MINDENES szobalányt jó bizonyítvánnyal elsőjére keresek. Har-sányi, Deák Ferenc utca 9 szám. 60-664

BEJÁRÓ (8) PARKETTHEZ értő bejárónó elsőjére felvétetnek Hatvan utca 6. szám, III, 10. 8-781

BEJÁRÓT keres 2 tagú család február 1-re Magoss György-tér 17. 8-709

BEJÁRÓ takarítónőt jó bizonyítvánnyal felveszek, Arany János utca 29 szám. 8-753

ÜZLETI AJÁNLAI 61 KÖLCSÖNZÖK porszivót, gramofont, lemezeket, Veszék: porszívó, s parkett, - varrógépet, gramofont, lemezeket, ventilátort, hajszárítót a legmagasabb áron Soltész. Kálmán-tér 2. 67-1357 4 30

SZORMEBUNDÁKAT javítok, alakítok, festek, veszek, adjak Kováry szűcsmester püspöki pa-riota. 67-599 2 2

HASZNÁLT órákat vesznek, javítok, eladok

Schiffmann, Vendég u. 7. Kisládománál. 67 858 1 5

LEGOLCSÓBBAN test-észtit Weisz keimefestő Arany János u 29 sz keresztpület 1900 vv PAPUCSKÉSZÍTÉST és javítást vállal, elhasznált férfikalapját megveszi Textilfeldolgozó - Batthyány utca 1. 67-1394 2 12

TÖRÖTT gramofon lemezezt 4 pengőt fizetek Kercsolya 10 pengőtől. Biró, Hunyadi utca 22. 67-1283 3. 18

MELEG szövetek késztyük, sálak, zoknik, nagy választékban Pethő kézimunka szak- iparában Szent Anna u. 10 sz. Himzések monogramozások, főzhető fonállal. 67-187 4 22

KABATJÁT, kosztüm-jét késztesse bizalom-mal, gyönyörű kivitel-vel „Tildi” divatszalon-ban, Rákóczi utca 11. 67-521 4. 20

VARROGEPET, segéd-motort, kerékpárt, gramofont, marógépet, esz-tergapadot, vaspariszer-számot, szerszámgépeket vesz, javít Király, Royal-épület 67-700

ALMÁT szállítok 20 ki-lós lédában, bruttó súly-ab. Máramarossziget, I. rendű fajalma vegyesen 62.50, II. rendű 50.- P, tiszta batul I. o 67.50, II. o 55.- P, utánvétell. Medgyessy Gyula, Máramarossziget, postafiók 13. 67-765

ARANYAT, ékszer be-csülök, briliánst vesz- zek, Blattner, Csapó u. 83 szám. 67-576

ÜZLETI KERESLET 66 FOLLAT a legmagasbb napi áron vesz „Han-gya” tollgyűjtő telep. Jó-zsef kir. herceg utca 71 66-760

SZIVATTYUT keresek házi vízvezetékhez sihi, vagy hasonlót és kéthengeres számszivattyút Esetleg természetbeniért cserébe. Molnár vízveze-tékes. Csapó utca 49 sz. Értekezni lehet 13-14 óra között. 66-626

ELMISZER ITEL (18) BOR 3-4 hl, martinkai bor eladó. Kőcsey utca 13 szám. vv. 18-1982 vv 18-80

ERDELYI rőzsabogó levár, - tisztánkezelt még kapható, 1 kg. 3.50 Piac utca 71 sz második udvar 18-529

ÉKSZER, ARANY, EZÜST (19) RÉGI ékszereket, ezüst-öt, briliánst magas áron veszek. Ékszerjavít-ás Pollák aranyműves, Hatvan u. 2. 29-239 3 2

RÉGI ékszer, drágakövet, ezüstöt, ezüstpézt, legmagasabb áron ves- zek, Fränki, Piac utca 73 sz 19-1574 3 21

ARANYAT, ezüstnemű-ékszereket napi áron vesz Takács Sándor-né, Piac utca 56. szám. 19-593 2. 18

ARANYAT aranyért! Ocska aranytárgyait mo- derre becserelem, Sze- lecsényi, Sas utca 2 sz. telefon: 26.60. 19-898 3. 2

OKTATÁS (56) DR NAMÉNYINÉ gyorsíró iskolájában tan- folyamkezdés, - Bat- thyány utca 1, szám Debreceni tanker főig- eng sz.: 6475-1942 56 1774 3 24

AUTO MOTOR KERÉKPÁR. GÉP (7)

EGY d-b 24 lőerős mo- tor 283 38 voitos, 2800 percfordulatos centrifu- gál szivat.yúvaí szívo és nyomó csatlakozással bővebeli minőségben alig használt állapotban el- adó Honvédtemető utca 6 szám. 7-187 vv

IRÓGÉP, Mercedes pri- ma gyártmány, eladó. Szoboszlói út 4 C) szám. telefon: 29-59. 7-728

ELADÓ karikahajós kis Singer varrógép, Arany János 14, földszint. 7-764

RADIO (58) STANDARD 2+1, há- rom hullámsáv, dinami- kus hangszórával, egybe- építve, Csapó 26. szám, há- só lépcső. 58-252

ELADÓ egy jóhangú rá- dió, Orion, Török fod- rász Halköz 3. 58-778

ELADÓ Standard világ- vevő rádió, Csokonai u. 44. kapualatt, első ajtó. 58-746

HANGSZER (28) ZONGORA hangolási munkát, kitűnő képzet- séggel vállalko, Vargyas Nap utca 17, vidéken is 28-624 5. 3

HANGOLTASSON Gärtnerei, a legrégibb volt színházi hangolással. Kút utca 104. 28-1939 2. 18

RÖVID, keresztúros, s páncéltökés bécsi zong- ora, kitűnő állapotban eladó. Érdeklődők adják le címüket „Zongora” je- ligére a kiadóhivatalba. 28-697

HALOSZOBÁKAT legolcsóbban bizalom- mal csak Lócsi bútör- üzletéből vásárolhat. - Eötvös utca 66 szám. 9-1106 3. 15

NINCSEN fenyés kira- katunk, bútort olesón adunk, Piac utca 71 sz udvarban Brilliné. 9-1356 4. 8

HALOSZOBÁK, ebéd- lők kombinátszobák, s konyhaberendezések Sa- lamon bútörüzletében Jó minőségű eionyos áruk Hunyadi u. 2. 9 238 2. 27

FIGYELÉSE! Sajátkészítményű kony- haberendezések, festett- falók, kombinált szek- renyek raktáron. Arany János utca 1. udvarban 9-1366 3 5

MODERN hálószobák, s konyhaberendezések legjobb kivitelben Uj- falussy műasztalossal. Bethlen utca 56. 9-624

SGY sima palisander ebédökredenc eladó. - Batthyány utca 15. sz., ötödik ajtó 9-705

KELETI perzsa, kettő lapméteres, összekötő szőnyeg 3500 pengőért eladó. Cím a kiadóban. 9-472

SZÉP fényezett virág- topolya háló eladó. Jó- zsef kir. herceg utca 44 9-743

EBÉDLÖKREDENC, fűstöltött, jó állapot- ban eladó, Domokos La- jos utca 6 sz. 9-786

LAKÁST KERES (52) JUTALMAZOM aki sür- gősen hozzájuttat belvá- rosi régi bérű egy, vagy kétszobás, mellékhely- séggel bíró föbérletű la- káshoz. Csillag utca 48. első ajtó. 52-662

SZOBÁK, konyhák, vagy kétszobás lakást keresek, gyermektelen házaspár „Házaspár” jeligén.

52-577

NÖTLEN városi tiszt viselő bútörözött szobát keres. Cím a kiadóban. 52-710

LAKÁSCSERE (53) ELCSERÉLNÉM kas- sai belvárosi központi fűtéses 3 szobás lakáso- mat hasonló értékűre Debrecenben. Cím a ki- adóban. 53-610

EGY szoba, konyha, s spájzos lakásomat elce- rélném ugyanolyanért, villanyvilágítással. K Tóth utca 7. 53-771

ELVESZETT (13) KÉREM azt a hölgyet, aki csütörtökön délután 5-6 óra között fehér an- gora kesztyűmet a Tóth cukrászdából elvitte mi- vel személye ismerős, szíveskedjen mielőbb a Tóth cukrászda pénz- tárába beküldeni. 13-718

VEGYES (68) MOSNI házhoz megyek, Takács Mária, Bundi u. 5 szám. 68-725

PRIMA ebédoszt, ki- hordásra kapható, Bal- tazár Dezso utca 10. sz., keresztpület. 68-752

CSERÉZLET (11) SÁRGARÉZ szőlőper- metező cserélek, rafize- tással, magannyomásúrt Csáfordy, Rothermre u. 21 sz. 11-763

CSERÉLEK tengerit kertészetre alkalmas jó éret állótörégyért - Ivanov, Gépész utca 18. 11-596

HASZNÁLT RUHA, CIPO (69) ELADÓ 32 sz. gyermek- hócipő és bőr-hátitáska. Zempléni, Szent Anna u. 22 sz. délután 2-4-ig. 69-1299

KHEKI kamgarn zub- bonyok, nadrágok, tisztí- köpenyek, pilótaöltö- nyök, vasútas nadrágok eladók Borovszky úrszabósá- gában, Csapó utca 98. 69-207

SZILSZKIN bunda eladó Megtekinthető Csapó u. 88. állatszertár, vasár- nap, hétfőn az udvarban 69-1565

UJ tisztiköpeny, hasz- nált öltönyök, felöltők, vasútas nadrágok eladók Borovszky úrszabósá- gában, Csapó utca 98. 69-249

TISZTI köpeny, végig- bélelt, eladó. Attila-tér 2 Kerekes. 69-734

HARMINCHESES gumí hócipő, női, eladó. Kliss, Bethien utca 12. 69-760

BABAKELENGYE sportkocsi eladó. Si- monffy 49, harmadik a. 69-756

MAGASRA lengyelbun- da, szürke női kabát, s zöld kötött nőikabát, zon- goratakarónak brokát kendő, oposungallér, - csizma, pipa, eladók. - Nyil utca 105. 69-677

HARMINCNYOLCAS női cipő. Kubán sarok- kal eladó. Nyil utca 99. 69-720

TÜZHELY KÁLYHA (46)

TAKARÉK tüzhely, asz- talli, közép nagyságú, jó állapotban, Széchenyi u. 6 sz. lakatosnál. 46-785

GYERMEKKOCSI (27) GYERMEKAGY, Keményfából, fényezve 108.20 P. Szabó asztalos, bútörüzletében, Csapó u. 33 sz. 27-191 2 14

ELADÓ egy jókarban le- vő mély sötétkék gyer- mekkocsi, Kölcsey u. 22. 27-730

MÉLY gyermekkocsit jó karban megvételre ke- resek, Plac utca 61. szám, Varghané, telefon 19-43. 27-713

INGOSÁG ELADÁS VEGYES (36) FEHÉR és szürke grá- nit sírkő eladó, Rákóczi utca 18. sz. 36-663

ELADÓ cseresznyefa- borítású békebeli texti- lizetberendezés, nagy üz- lethez. Károly Ferenc József út 23. 36-661

GAZDASÁGI ESZKÖZ (24) BORSZIVATTYUT tömlővel, borszűrő, na- gyobb borsajtót, jókar- ban levőt keresek. Cí- meket kérem a kiadó- hivatal pénztáránál le- adni. 24-1676 vv.

GAZDASÁGI felszerel-ési gépek, eszközök, ko- csik, szekerek, alkatrés- zek állandóan raktáron ársújt, becsértél, vásárol- vitéz Nagy János, Hat- van u 41. telefon: 28-19 24-1358 3. 5

INGATLANFOR- GALMI IRODA (40) ÁRPÁDTÉRNÉL két utcára nyíló ház 70.000 pengőért eladó. Balázs Andor, Hunyadi u. 17. 40-260

ELADÓ HÁZ (17) JÖMENETELŰ forgal- mas helyen levő üzlet- házsal együtt eladó. - Azonnal átvehető. Érde- klődők adják le címüket a kiadóhivatalban „Kis- állomás közelében” je- ligére. 17-696

ADOMENTES új ház több üzlethelyiséggel el- adó. Szoboszlói út 21. sz. telefon: 29-59 17-729

ELADÓ 2x4 szobás össz komfortos villa 720 négy szögöl területen. Károly Ferenc József út 23. 17-660

ELADÓ HÁZHELY (16) ELADÓ H-Szoboszlón a Szurmay utcán, fűrdő közelében levő 310 négy- szögöl pusztá telek. Ér- deklődni: H-Szoboszlón, Rákóczi u 74 16-564 vv

ELADÓ FÖLD (15) ELADÓ 2 és fél hold föld Halápon, második számú útkaparáhánál. Értekezni ugyanott. 15-726

ELADÓ ALLATOR 14 EGY hathónapos puli- kutya kapható, MÁV Kolónia XIV. 1 14-736

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadásért felelős: IFJ SZIGETHY GYULA főszerkesztő, h igazgató Kladja és nyomja: TISZÁNTÚLI KÖNYV ÉS LAPKIADÓ RT.

Műszaki vezető: SZIGETHY KÁROLY